

Věrná

STRÁŽ

Týdeník Svazu Čechů z Volyně

Ročník III. — Číslo 26 - 27

V Zátci 2. července 1948

Cena 4 Kčs

XI. všesokolský slet

XI. všesokolský slet byl zahájen slavnou nedělí sokolského žactva. Nejmladší složky Sokola, děti, složily zkoušku vyspělosti a dopadla víc než dobře. Krása nejtěplejšího dětství se spojila se sokolskou ukázněností. Už při svém zahájení XI. všesokolský slet znovu ukázal, že v Sokole právě máme velkou a nadšenou, schopnou a povolnou instituci, která je s to mládež vésti k ukázněnosti v národě.

trochu umazan od písku nebo od bláta. Snad by jejich rej, jejich hry, jejich dobře vyrovnané řady byly ještě krásnější, kdyby na ně dopadalo plné a jasné červené slunce. Ale i tak malí Sokoláci získali nejenom hlediště, ale celou Prahu.

Jejich vystoupení nezačalo totiž teprve tehdy, když ukázněné proudy dětské drobotiny nastoupily na stadion. Jejich vystoupení už začalo, když v Praze vystupovali z vlaku. Nastupovalo tu nejkrásnější mládí. Osmi, desíletí hoši a děvčátka vtiskli ráz pražským ulicím; na zádech velký baťoh nebo v ruce velké zavazadlo, se kterým dětské tělíčko těžce zápasilo, ale na dětských obličejích bylo vidět, jak říkají „co je to na Sokola?“ Do Prahy se rozběhlo nejtěplejší mládí a naplnilo Prahu úsměvnou radostí nad tím, že máme mládež zdravou nejen tělesně, ale i ve svých dušičkách, neboť tato mládež byla sokolská nejen svým oblečením, ale celým svým chováním a vystupováním.

XI. všesokolský slet nemohl být zahájen lépe než tímto vystoupením ranného mládí. Sokol již tímto prvním sletovým nástupem přesvědčil, že stačí na úkoly, které na něj čekají. Nejsou to úkoly malé. Lze jen stručně shrnout ve stará slova „Co Čech, to Sokol“. Byl-li až donedávna „Sokol“ jenom jednou — byl největší a nejstarší — z našich organizací tělovýchovných, je dnes mluvčím, střediskem a vykonavatelem celé naší tělovýchovy. V tomto smyslu bude XI. všesokolský slet velkým mezníkem a právě XI. všesokolským sletem Sokol dokazuje, že k svým velkým úkolům sjednotit síly, usilující o povznesení tělesné i mravní kultury našeho lidu je opravdu schopen a povolán.

President republiky Klement Gottwald poslal sokolskému žactvu dík za jejich krásné vystoupení, v němž m. j. praví: „S vašim cvičením jsem byl spokojen. Rád jsem viděl, s jakou radostí jste přes nepřízeň počasí přesně prováděli svá cvičení, jak jste vy, nejmladší Sokolové, projevíli svůj zájem pro kázeň a odpovědnost vůči celku. Pamatujte si, že toto vědomí sounáležitosti musí vás provázet po celý váš život. Vždyť v tom je podstata lidové demokracie, která jak v Sokole, tak i ve veškerém našem národním a státním životě zná především toto: stejná práva a povinnosti všech, každého jednotlivce, který svým podílem chce přispět k blahu celku. Děkuji vám za vaše krásné vystoupení.“

J S

Počasí nejmladším Sokolům nepřálo. Jindy bychom za déšť děkovali, neboť po loňské neúrodě si přejeme, aby bylo hodně vláhy na zemi, ale tentokrátě celá Praha a s ní celá republika byla zajedno v tom, že svatý Petr mohl a měl svoje dispoice změnit a měl nechat pršet jindy. Ale malí Sokoláci se nedali a zacvičili si a nehleděli na to, stojí-li právě v louži nebo bude-li jejich úborek

Naplnujeme ústavu

Obnovení Československé republiky po vítězném zakončení druhé světové války postavilo český a slovenský národ před úkol budovat společný stát na pevných základních pilířích. Nové základy musely být postaveny tím způsobem, že z fundamentu, na němž byla budována republika první, bylo ponecháno jen to, co se ukázalo býti v těžkých zkouškách, jimiž jsme prošli od roku 1938 do roku 1945, pevným a zdravým, a odstraněno to, co se neosvědčilo. Proto od května 1945 procházel celý náš národní a státní život dalekosáhlými společenskými a hospodářskými změnami, které směřovaly po stránce politické k důsledné a opravdové demokratisaci našeho života, po stránce hospodářské k socialisaci našeho podnikání a po stránce sociální k pozvednutí a trvalému zajištění životní úrovně všeho pracujícího lidu. Tyto základní pilíře našeho nového lidově demokratického zřízení byly pak uzákoněny v nové ústavě Československé republiky, která se tím stává základnou našeho nového právního řádu. V ní jsou zakotveny jako v nejvyšším zákoně státu všechny ty změny, které si náš lid v politickém, společenském a hospodářském životě vybojoval.

Ústava je však pouze jádrem celého právního řádu, který musí býti v jejím duchu a jako výraz naší nové skutečnosti přetvořen a v mnohých oblastech dokonce zcela nově vytvořen. Nový lidově demokratický právní řád československý je něco úplně jiného, než právní řád kapitalistický, který měl za úkol především zajišťovat nerušený rozvoj kapitalistického podnikání a vykořisťování člověka člověkem. Lidová demokracie znamená vládu lidu. Znamená vládu všech pracujících. V tomto duchu byla také tvořena nová ústava a v tomto duchu její psané slovo musíme uvádět ve skutek v celém našem veřejném životě.

Předseda nové československé vlády Ant. Zápotocký se ve vládním prohlášení nijak netajil, že při budování našeho ústavního systému nás čeká ještě velká řada vážných úkolů. Ústava předpokládá především vytvoření nových lidově demokratických volebních řádů do všech zastupitelských sborů, zejména národních výborů tak, aby bylo zaručeno, že budou vybráni nejlepší a nejzpůsobilější zástupci lidu. Úkolem lidově demokracie je, aby se nebála, ty, kteří se zpronevěřili a neosvědčili, z funkcí odstraňovat a vybírat stále lepší a způsobilější. Budeme usilovat nejen o to, aby československá lidová demokracie dávala práva opravdu demokratické skutečně nejširším vrstvám lidu, budeme i musíme se snažit také o to, aby československá demokracie vedle své šíře měla i svou dobrou kvalitu. Věříme, že novému prezidentu republiky, novému Národnímu shromáždění i nové československé vládě se ve spolupráci s veškerým československým lidem podaří i po této stránce udělat československou demokracii opravdu vzornou.

Práce heslem a programem

Již ve svém prvním projevu, kterým odpovídá na radostný hold pražského lidu, upozornil nově zvolený prezident Klement Gottwald na nutnost pokračovati v budovatelské práci na základech, které jsme již úspěšně položili. Poukázal při tom, že s právy, jež nám poskytuje lidová demokracie, přejímáme i povinnosti, které musíme nezbytně v zájmu lepší budoucnosti plnit. Také nástupce Klementa Gottwalda v předsednictvu vlády Antonín Zápotocký zdůraznil nejen ve svém vládním prohlášení, které přinesl před nově zvoleným Národním shromážděním, ale také ve všech svých ostatních projevech a rozhovorech s novináři, nutnost zvýšeného vypětí pracovní energie, abychom zdolali úkoly, které jsme si vytkli a které jsme sami sobě uložili.

Je ostatně jasné, že osobnosti, které dnes stojí v čele našeho státu, znamenají program, který lze nejlépe vyjádřiti slovem — práce. Práce, která nás má především vyvésti ze všech poválečných obtíží a zajišťiti naší republice a všemu jejímu obyvatelstvu vzestup životní úrovně po stránce hospodářské, sociální i kulturní. Nová vláda zůstává naprosto věrna programu, který si vytkla a prováděla její předchůdkyně, vláda Klementa Gottwalda, vytvořená na podkladě obrozené Národní fronty. Předseda vlády Antonín Zápotocký ve svém programovém prohlášení v Národním shromáždění jasně zdůraznil, že jeho vláda chce důsledně pokračovati v úkolech, které tak energicky a úspěšně plnila vláda předsedy. Ukázal zároveň na základní podmínku zlepšení našich životních poměrů. „Nebudeme-li více a lépe vyrábět, nebudeme lépe žít. Dosáhnouti

toho, abychom lépe a více vyráběli, je hlavním úkolem této vlády.“ To jsou slova, jimiž předseda vlády Antonín Zápotocký vyjádřil základní úkol, na jehož plnění se musíme podílet všichni.

Vstupujeme do období, které je pro náš hospodářský vývoj nesmírně závažné. Na polích počne pozvolna dozrávat letošní sklizeň, na kterou všechno obyvatelstvo našeho státu toužebně čeká, neboť od ní si slibujeme zlepšení našich vyživovacích poměrů. Avšak obilí se samo nesklíří — připomněl nám prezident Klement Gottwald ve svém prvním projevu. Všichni jsme se již přesvědčili, že bez vlastního přičinění není nikomu nic darováno. Ani příroda nerozdává své dary těm, kdož by na ně čekali s rukama složenýma v klín. Chceme-li, aby z letošní úrody nám vzešlo požehnání, musíme její sklizni obětovat pot a námahu.

Ale hlásí se také řada jiných úkolů neméně naléhavých. Náš dvouletý plán vstupuje do závěrečného období. A jestliže většina složek našeho hospodářského života si vytvořením nadplánu zkrátila lhůtu vymezenou k jeho splnění, pak je nejvyšší nutně, aby i nadplány, které byly vytvořeny, se staly skutkem. Musíme stůj co stůj i v letním období dovořených zajišťit takový rozmach výroby, který by odpovídal úkolům dvouletého hospodářského plánu, případně úkolům nadplánu, jež si stanovila jednotlivá výrobní odvětví nebo závody. Čeká nás proto v nastávajících týdnech a měsících mnoho práce, práce usilovné a odpovědné, ale zároveň radostné, poněvadž je to cesta, která nás bezpečně dovede k lepšímu zítřku. CI.

Šest let budovatelské práce před námi

Volební rozhodnutí padlo. Vyznělo jasně a nedvojsmyslně. Naprosto rozhodná většina obyvatelstva naší republiky se vyslovila pro důsledné rozhodnutí na cestě k socialismu, na cestě pozitivní práce pro lepší a šťastnější budoucnost československého lidu. Znamená to, že zásady výstavby a přestavby našeho politického, hospodářského a sociálního života, které ve své plnosti se uplatnily po únorových dnech jako vedoucí směrnice Gottwaldovy vlády obrozené Národní fronty, zůstanou devisou i do příštích let. Máme teď před sebou dalších šest let budovatelské práce, neboť období, na které bylo nynější národní shromáždění zvoleno, je šestileté a není obavy, že by síla programové jednoty obrozené Národní fronty mohla býti během šesti let, po které potrvá mandát nově zvoleného Národního shromáždění, jakkoli oslabena.

V oboru hospodářské výstavby bude téměř celé šestileté období parlamentu vyplněno uskutečňováním pětiletého

hospodářského plánu, k němuž jsou přípravy již v plném proudu. Pětiletý plán bude pokračováním naší dvouletky, která položila základy plánovanému hospodářství v našem státě. Již dnes můžeme říci, že dvouletý hospodářský plán nám byl velmi dobrou přípravou nejen svými výsledky, ale i zkušenostmi, které jsme načerpali jak po stránce plánovací techniky, tak pokud jde o praktické provádění plánu. K cennějším hodnotám, které nám dvouletý hospodářský plán přinesl, nutno beze sporu počítati skutečnost, že se do hospodářského plánování zapojily široké masy pracujícího lidu v takové míře, že se doba původně stanovená pro dovršení plánu, zkrátí o plné dva měsíce. Nadplány vzniklé jako produkt budovatelského nadšení pracujících, byly vlastně již jakýmsi předběžným hlasováním převážně většiny obyvatelstva pro kladnou a budovatelskou práci.

Vstupujeme-li nyní do nového parlamentního období, musíme si jen přát,

aby toto budovatelské nadšení nejen neochabovalo, nýbrž se ještě stupňovalo. Úspěch naší dvouletky nám nebyl darován, musili jsme si ho vydobýt opravdu tuhou a úsilivnou prací. Až-koli nástup do dvouletého plánu nebyl obdařen příznivými podmínkami, musili jsme zvláště v druhém roce dvouletky překonávat mimořádné obtíže, které nám způsobilo loňské katastrofální sucho. Nejsme z těchto obtíží ještě venku i když nás posilují vyhlídky na daleko lepší a vydatnější úrodu v letošním roce. Nejen příroda, ale i poctivá

a skutečně lopotná práce vytvořila na našich polích přímo zázrak. Půjde nyní o to, abychom sklizeň, která slibuje učinit konec obavám z nedostatku a hladu společným úsilím dostali pod střechu beze škod a ztrát. Loni se mnohý zemědělec obešel bez naší pomoci, neboť neměl, co by s polí sklídl. Při letošním sklizni však bude třeba opět všech pracovních rukou. Bude-li tomu tak, těšme se z toho, bude to známka hojnosti a úkol pro nás lidí radostný, a krásný. Bude to zároveň šťastný krok do dalších šesti let budovatelské práce.

Příprava pětiletého plánu do závěrečného období

Jeden z hlavních úkolů, ba možno říci stěžejní úkol, který čeká nově zvolenou sněmovnu, je uzákonění pětiletého plánu rozvoje československého hospodářství. Podle současného stavu přípravných prací lze předpokládat, že ústřední plánovací komise předloží vládě osnovu zákona o pětiletém plánu asi v polovině července t. r. Zároveň předloží i podrobný roční plán na rok 1949, v němž bude rozvržena investiční činnost, aby tak bylo včas upraveno investiční řízení a zahájení potřebných projekčních prací nebo případná výroba investičních zařízení ještě během roku 1948.

Ústřední plánovací komise dokončila v minulých dnech rokování o první čs. pětiletce, které zahájila 18. února t. r. Během jednání v ústřední plánovací komisi byly vytyčeny hlavní úkoly pětiletého plánu a schváleny souhrnné bilance. Podrobné dílčí pětileté plány jednotlivých oborů byly vypracovány pracovními skupinami při ministerstvech, kde se sbíhaly návrhy z průmyslových dopravy i ostatních složek, jejichž činnost je zahrnuta do pětiletého plánu. Průmysl, zemědělství, doprava i národní spotřeba, která zahrnuje služby zdravotní, sociální, kulturní, tělovýchovné, rekreační, cestovního ruchu a distribuční si vytyčily své pětileté úkoly, jejichž splnění je závislé na úkolech oborů dalších, kterými jsou stavebnictví, investiční činnost, zahraniční a vnitřní *

Bezplatná poradna uchazečům o přiděl živností

Službu veřejnosti, jaká má být, ukazuje nám v těchto dnech Osídlovací úřad a Fond národní obnovy: Vysílá na okresní národní výbory své zástupce a určí t. zv. úřední den. Tento den oznámí všem uchazečům o přiděl drobných konfiskovaných živností a vyzve je, aby se přišli ještě týden před odevzdáním živnosti do vlastnictví poradit, zda mají všechny doklady v pořádku. Úředník k tomu určený projde zde s uchazečem celou přihlášku, doplní nedostatky a zodpoví uchazeči ev. dotazy.

Je to jistě značné ulehčení starostí pro uchazeče, který tuto příležitost kontroly dokladů a možnost porady jistě vřele uvítá a využije. O Z

obchod, peněžnictví a výzkum. Mimo to je nutno dbáti správného územního rozmístění výroby. Tyto návrhy plánu do 15. května odevzdány státnímu úřadu plánovacímu, který je nyní zpracovává. Jde přitom hlavně zjistit reálnost a proveditelnost jednotlivých plánů.

Z konečných výsledků, které vyplynou z dílčích bilancí pracovních komisí za součinnosti ministerstev a zájmových korporací zrediguje pak ústřední plánovací komise číselné návrhy, které budou tvořit obsah zákona o pětiletém plánu. První nás pětiletý plán stanoví perspektivy vývoje jednotlivých odvětví s ohledem na celkovou situaci výroby a spotřeby domácí i zahraniční, na hospodárné využití domácích zdrojů, surovin a pracovních sil, na zvyšování výkonnosti a hospodárnosti, jakosti výrobků a na hlavní úkol výzkumnictví. Rozsah pětiletého plánu je podstatně širší a složitější než tomu bylo ve dvouletce. Budou určeny výrobní úkoly nejen pro celá odvětví, ale i pro skupiny, a to jak v jednotlivých letech tak i v jednotlivých územních celcích a spolu bude určen podíl výroby řemeslné.

Jestliže přípravné práce pro pětiletý plán byly daleko složitější a obtížnější než tomu bylo při vypracování dvouletky a jestliže vyžadují krajního vypětí sil všech zúčastněných úřadů, tak je nutno také vyzdvihnout, že pětiletý plán byl usnadněn při svém vypracování řadou okolností a že také k jeho úspěšnému provádění bude nápomocná nová hospodářsko-politická situace. Dosavadní plánovací práce při obnově našeho hospodářství bezprostředně po válce a práce na dvouletce vychovaly již dostatečný kádř plánovatelů nejen v orgánech plánovací služby a v ústředních úřadech, ale i v závodech. To umožnilo nyní dokonalou spolupráci, která se ukázala již v tom, že poměrně krátké lhůty, které byly stanoveny pro průběh jednotlivých fází, plánovací práce byly dodrženy. Myšlenka plánování pevně zakotvila v masách pracujících, což se projevilo v proliplánovací akci minulých týdnů. Konečné dokončení znárodnovacího procesu zjednodušuje organizační stavbu celého našeho hospodářství a usnadňuje tak plánovací cestu a kontrolu plánovacích úkolů, což se plně projeví již v prvním roce pětiletky. Pa H

Jan Hus

Význam, který dal nám i světu Jan Hus je v tom, že proti autoritě opřenou o moc, postavil autoritu svého rozumu, uvažování a přemýšlení. Chtěl věřit; chtěl však věřit jenom tomu, o čem se přesvědčil. Přijímal jen pravdu, o které se mohl přesvědčit, k níž mohl dospět vlastní úvahou. Proti církevní i světské autoritě svého rozumu, svobodné přemýšlení, svobodnou úvahou. Pro toto své přesvědčení dovedl také podstoupit oběť největší; dovedl pro ně zemřít. Oheň, který zažehl jeho tělo, zapálil velký plamen v národě, jehož Jan Hus byl synem. Jeho věrnost a přesvědčení, jeho vnitřní poctivost, jeho mučednická smrt zahájila a určila další duchovní život českého národa, neboť český národ jeho učení i jeho příkladný vzor se snažil neustále domýšlet a uskutečňovat svým životem. Proto také český národ přes svou poměrnou nevelkost měl důležitý podíl na duchovním vývoji celé Evropy.

Jan Hus byl velkým společenským reformátorem. Chtěl, aby lidé žili v pravdě a pro pravdu, aby žili životem důstojným člověka. I tomuto jeho učení zůstal národ věren a stále a stále ve svých pohnutých a těžkých dobách se vracel k Husově vzoru, aby v něm čerpal posilu a poučení pro další cesty. Jestliže český národ si vždy velmi uvědomoval duchovní stránku života, jestliže silu duchovní stavěl nad moc fysiickou, jak to později vyjádřil zejména Jan Palacký, Havlíček a Masaryk, je nutno jít ke kořenům tohoto přesvědčení až k Husovi. Jestliže český národ ve svém životě vždy usiloval o pronikavé reformy sociální, jestliže byl vždy mezi národy nejpokrokovějšími, je to jen stálý ohlas toho, co učil Jan Hus a co stvrdil svou smrtí.

Chceme-li žít v pravdě, pravdivě a pro pravdu, musíme si uspořádat slušně, poctivě a spravedlivě svoje vztahy mezi sebou, mezi lidmi a prací, mezi lidmi a státem. Jan Hus tvrdě tepal neshváry své doby a učil tím svůj národ žít také v pravdě; tím zanitil ve svém národě touhu o stále hlubší a pevnější život sociální. Jan Hus dal českému úsilí daleké cíle. Dát svému národu pravdivě, vroucí a krásné myšlenky, které tento nepočetný národ stmelily v pospolitost usilující o ustavený pokrok sociální. Uskutečňující dnes socialismus, uskutečňujeme základní pravdu sociální. Uskutečňující socialismus, provádíme novodobými prostředky pronikavou reformu společnosti, o kterou usiloval již Jan Hus. Zejména dnes máme více možnosti a proto i povinnosti být národem opravdu Husovým, národem lidí přesvědčených, národem lidí, kteří milují pravdu i pravdu a spravedlnost sociální, pospolitosti, která stále více usiluje o zdokonalování nejen jednotlivce, ale i celého národa k jeho stále lepšímu životu hmotnému i duchovnímu. J. S.

Odpouštíme, protože věříme

Velká amnestie presidenta republiky z 19. června nevyplývala jen z ústavní pravomoci hlavy státu, nýbrž i z jeho pevného vědomí, že naše lidová demokracie se za krátkou dobu tak upevnila a ustálila, že se nemusí strachovat těch, kteří se proti ní nějakým způsobem provinili. Pořádilo se nám přemoci nepřátelce našeho lidového řádu bez krveprolití. Stalo se tak spontánní vůlí všeho pracujícího lidu v republice, proti které se ukázaly všechny úklady reakce slabé a neúčinné. Energie, s jakou jsme se vyrovnali s překážkami v naší cestě k socialismu, se nyní představuje i v svém druhém pólu: chceme mít trpělivost s těmi, kteří se dostali na bludné cesty, ať již v důsledku svého dřívějšího stranického zaujetí a nepřátelství, nebo prostě z nedostatečného uvědomění, kam směřuje vývoj našeho společenského řádu. Takových případů bylo mnoho. Nyní je smazáváme a dáváme příležitost každému, aby se přesvědčil o tom, že základy, na nichž stojí náš nový lidové demokratický řád, nepotřebují sahat k odvětí, k trestům, pokud jde o poblouďce, o jejichž nápravě nepochybuje.

Amnestie presidenta republiky je tak součástí naší citové a politické výchovy. Věříme v člověka, v poctivého občana republiky, který nedopustí, aby stát, který byl znovu vybojován tolika krvavými oběťmi, byl zákeřně ohrožován úkladnými činy jednotlivců nebo celých skupin. Vychováváme národní společenství k vědomí, že stát, v němž žijeme a který je naší vlastí, musí mít pevnou a spolehlivou oporu v srdcích a myslích všech občanů bez rozdílu a že tyto občané se musí naučit rozlišovat mezi těmi státy, kde demokracie se stala jen šiboletem, krycí kulísou pro několik silných jedinců a skupin k hospodářskému, sociálnímu a politickému vykořisťování národního ceiku. Tak svou lidovou demokracii nechápeme a nepřijímáme. Přesvědčuje nás o tom i znění třetího článku amnestie presidenta republiky, který dělá ostrou rozlišovací čáru mezi skutečnými nepřáteli státu a lidové demokracie. Amnestie se netýká těch, kteří kořistili z nedostatku ostatních. Šmelináci jsou tak zevně označeni jako největší škůdci a proto jejich zločiny nebudou smazány. Svými zločiny se vyloučili z národního společenství a podle toho je s nimi i nakládáno.

Amnestie konečně přináší odpuštění i těm, kteří po únoru propadli psychose strachu a hledali „záchranu“ za hranicemi své vlasti. Dnes už všichni dobře víme, jak tam byli „přivítáni“ a jak se jim dařilo. I těmto poblouďcům se nyní znovu otvírají cesty k návratu, neboť zkušebnost, jakou udělali tam na druhé straně, byla pro ně jistě největším břemenem a také vstříživěním. Amnestie je znova vrací do jejich domovů a do v pevné víře, že z nich nádele budou dobří a poctiví občané republiky.

C. L.

Práva a povinnosti

President republiky Klement Gottwald připoměl ve svém prvním projevu na Pražském hradě slova u nás již dříve uvedená: „práce se sama neudělá, obilí se samo nesklidí, uhlí se samo nenakope“. Připoměl tato slova proto, aby ukázal, že by byl neblahý omyl, kdybychom z radosti nad svou lidovou demokracií složili ruce do klína. Položili jsme dosavad pevné základy nové republiky a začali jsme se stavbou. Nyní je třeba stavět dále, aby náš domov byl co nejkrásnější a abychom v něm všichni dobře a šťastně žili.

Lidová demokracie znamená, že demokracie, vláda lidu se z oblasti politické přenesla také do hospodářského a sociálního života. Prakticky se to projevilo znárodněním největší části naší výroby, pronikavou pozemkovou reformou a mnohými jinými opatřeními, která dala zcela nový ráz i směr celému našemu hospodářskému i sociálnímu životu. Lidová demokracie dává velká práva; ale i v ní a zejména v ní není právo bez povinnosti. Lidová demokracie dává lidu velké příležitosti a možnosti hospodářské a sociální; protože v ní je lid zdrojem veškeré moci, tedy i moci hospodářské a sociální, je a bude dnes na lidu, aby uskutěčnil vše, po čem touží. A kdo slušný by netoužil po práci, která by mu zajistila spokojený a šťastný život? Takový život sobě a celému národu můžeme zajistit jen prací věrnou a poctivou.

Světová válka zničila nejen mnoho drahých českých životů, ale způsobila také nesmírné ochuzení hospodářské. Chceme-li si zcela znovu, lépe, šťastněji a do široka zaříditi svoji národní a státní domácnost, musíme přidat v práci. Při dobré vůli to jde; k této pevné vůli, která neochabne za několik dnů, musí nás stále pobádat opravdová láska k republice. Opravdová láska je dělná, účinná; musí se projevovat skutky, činy, ustávnou prací. Ze tomu tak je a že zvýšením práce si můžeme mnoho pomoci a zkracovat cesty k cíli, k němuž jdeme, vidíme na četných příkladech, ať už jsou to brigády, protiplány, ať je to přemýšlení českých dělníků, úředníků a inženýrů o tom, jak by zdokonalili svou práci, jak by zvýšili výrobnost, jak by zlevnili provoz, jak by prostě celou národní práci a její výsledek popostrčili o trochu do předu.

Pro všechny lidi na světě platí stejně, že bez práce nejsou koláče. Proto usilovali socialisté, aby nebylo bezpracných důchodů, aby výtěžek z práce přišel k užítku a prospěchu těch, kteří pracují. Tento obecný užitek a prospěch a podíl každého z nás na celkovém národním koláči bude tím větší, čím více každý z nás bude pracovat. Od volby presidenta republiky jdeme k dalším dnům republiky; činíme tak s pevným úmyslem stupňovat svou práci ve prospěch svůj, svého lidu a celé republiky.

J. S.

Společnou cestou

Po obnovení republiky zaujala česká veřejnost k slovenským věcem stanovisko značně jiné než jaké k nim projevovala v republice první. Respektovala plně vůli Slováků, aby byli uznáváni za samostatný národní celek a řídili se po svém a svými vlastními orgány své vlastní věci národní a zemské. Toto loyální stanovisko českého národa k nové úpravě vzájemného poměru mezi Čechy a Slováky ve společném státě bylo také se slovenské strany uznáváno. Všechny své věci si Slováci spravovali opravdu sami, jim samým pak připadala i plná odpovědnost za to, jak si je spravují a jak si své vlastní poměry upraví.

A byly to velmi početné složky slovenského národa a hlavně jeho pracující vrstvy, které už od voleb z roku 1946 varovaly, že je zde značné a záměrné úsilí, aby se směr slovenské politiky odklonil od ducha národního povstání a aby byl opět zatažen na koleje, jejíž konečnou stanicí mělo být rozbití republiky a obnovení tak zv. slovenského státu. Ze tento nezdravý vývoj slovenských věcí byl s nesusouhlasem posuzován i v českých zemích republiky, je zcela přirozené. Je nejen právem, ale přímo povinností obou národů republiky bděti, aby ani v jednom z nich nevznikaly tendence, které by mohly znovu uvrhnout do záhuby národy oba i jejich společný stát. Proto také český národ jen uvítal, když tomuto nebezpečnému

odkloňování se slovenské politiky od ideových základů obnovené republiky — nebyla to ovšem politika slovenského lidu, ale jen některých jeho poblouďilých vůdců, kteří se nedověděli smířit se skutečností, že idea luďáctví je už poražena navždy — učinili konec sami Slováci.

Jestliže výsledek voleb v roce 1946 zneklidnil všechny věrné občany republiky a naopak dával naděje všem jejím domácím i zahraničním odpárcům, protože byl výrazem diametrálně protichůdného ideového, politického i společenského vývojového směru a uměle živěného nesouladu mezi českou a slovenskou částí republiky, kdyby v budoucnosti tato rozeklanost ještě pokračovala, výsledek voleb z 30. května a jemu předcházející očista politického a veřejného života tuto dvoukolejnost a toto nebezpečí odstranily.

Vítězstvím jednotné kandidátky na celém území republiky — jak prohlásil akční výbor Slovenské Národní fronty v povolebním svolání k slovenskému lidu — se upevňují ještě víc bratrský a rovnoprávný poměr mezi národem slovenským a národem českým a posílá se velkou měrou jednotu našeho společného neoddělitelného státu. Tímto vítězstvím se současně vytvářejí ještě lepší předpoklady pro sledování základní linie vládní politiky, jejímž prvotním cílem je vytvoření hospodářské a sociální rovnosti mezi zeměmi českými a slovenskými.

Marshallův plán ve světle skutečnosti

Již celý rok jsme svědky něčeho, co nám bylo kdysi předkládáno jako jediná cesta z hospodářských zmatků a bídy, do které Evropa upadla následkem šestileté války s fašismem. Spojené státy svou pomoc zubožené Evropě shrnuly v jednotný pojem, který byl nazván jako Marshallův plán. Všem postiženým státům mělo být pomoci, ovšem za určitých podmínek. Protože tyto podmínky nebyly diktovány slovy evangelia, kde levice neví, co dělá pravice, nýbrž kapitalistickými machry amerických trustů, koncernů a bank, řekl jsem, na rozdíl od jiných států, své zdvořilé nikoli. Neměli jsme touhu, aby o tom, co u nás se má dělat a nedělat, rozhodovali cizinci a ještě jen s hlediska svých kořistnicko-pomocných plánů.

Dost bylo u nás lidí, kteří zle zehrali na to, že jsme nepřijali „výhody“ Marshallova plánu. Zejména lidé t. zv. správné západnické ideologie nedovedli pochopit, proč nechceme pomoc z Ameriky, i když sémhle tamhle se něco udělá podle přání mocných pánů za oceánem. Že taková přání amerických velkotrustů podtínala samé kořeny našeho znárodnění velkých průmyslových podniků, bank a velkostatků, že nám bylo již napřed určeno, co smíme v našich továrnách vyrábět a co ne, vedle jiných politických koncesí, to takovým lidem nevadilo. Pro kus slaniny byli by bývali ochotni mávnout rukou i nad výsledky naší revoluce.

Zatím uplynula určitá doba, kdy se měla projevit pomoc z Marshallova plánu. Národním příkladem tu buď Francie, Francouzská vláda v čele

se Schumanem a Bidaultem, v naději, že se jí rázem otevře roh hojnosti z Ameriky, poslušně aportovala i rozhodnutí USA o Poruří, o správě Německa a tím i o vlastní bezpečnosti. Německo, jehož průmyslová kapacita je USA uměle zvyšována a podporována, stává se znova smrtelným nebezpečím pro mocensky zničenu Francii. Ceny ve Francii závratně stoupají, zatím co Francie dosud nedostala ani centu ze slibované americké pomoci. Sociální vření ve Francii pak nejlépe ukazuje, jak pracující lid je soustavně ubíjen, protože výrobnost země je podmínkami Marshallova plánu již stlačena na nejnižší úroveň.

Poslední zprávy z amerického senátu a sněmovny reprezentantů se ve skutečnosti podobají náhrobnímu kameni nad pomocí, která byla z USA Evropě slibována. Američtí kapitalisté hodlají pomáhat, ale jen v takové formě, aby tato jejich pomoc jim vynesla další obohacení. Nechtějí nic riskovat, a proto se slibovaná pomoc krok za krokem snižuje. V poslední schůzi amerického senátu byla snížena plná jedna čtvrtina původně navržených nákladů na Marshallův plán, a to ještě není konec. Další snížení lze ještě očekávat, protože situace v Evropě není taková, aby se americký kapitalista vzdal zisku, byť to bylo třeba na zebřácích.

A výsledky. Ve Francii vypukly stávkové hnutí, střílí se do dělnictva, a francouzští socialisté, kdysi nadšení stoupení Marshallova plánu, naléhají na spolupráci s komunisty, aby Francii zachránili před katastrofou. N.

Novou látku na šaty za vlněné odpadky

Nikdo nemůže říci o našich hospodárných, že nejsou vynalézavé. Zářivě, barvě, přešívají, z dvojích starých šatů udělají nové a mají radost ze svého výrobku, podaří-li se a je předmětem obdivu známých a uspokojuje členy rodiny.

Avšak ani zašívát a přešívát není možno do nekonečna a jednou se stane, že už nelze sestavit ze starých šatů nové nebo z velkých menší pro děti ani při největší vynalézavosti a přece zbudou ještě kusy poškozené látky, na niž jest dobrý cenný materiál. Dnes platí pro nás zásada nezmarit nic, čeho je možno užít ke koloběhu další výroby.

A tu ministerstvo vnitřního obchodu přikročilo k uskutečnění akce, která se jistě setká se všeobecnými sympatiemi a přispěje k zásobování textílem. Kdo odevzdá jeden kilogram starých

vlněných a poškozených látek, dostane od obchodníka, který bude akci provádět, 10 bodů. Kdo odevzdá 5 kg vlněných látek, dostane 40 bodů, na které si bude moci koupit 3 m nové vlněné látky. Od každého člena domácnosti je možno přijmout nanejvýš 5 kg starého vlněného materiálu. Nákup bude možno učinit pouze v obchodě, kde budou staré látky odevzdány. Ministerstvo vnitřního obchodu vydá obchodníkům textilní body v počtu 40 označené S, a to ve dvou barvách zelené a modré. Zelené umožní nákup od 1. října 1948, modré od 1. ledna 1949.

Naše hospodyně v domácnostech, jakož i samostatné ženy učiní revisi svých šatníků a vyberou staré poškozené svetry, punčochy, šály, staré šaty a odnesou je k obchodníkům. Podmínkou je, aby materiál byl z vlny. A všichni, kteří tyto zbytky odevzdají, mohou se těšit na nové šaty. JS

Vláda soustředěného pracovního úsilí

Před Národ. shromážděním přednesl předseda vlády Ant. Zápotocký vládní program nové vlády a požádal Národní shromáždění, aby program schválilo a vyslovilo vládě podle ústavy svou důvěru.

Nová vláda se složením mnoho neliší od vlády Klementa Gottwalda, jmenované v únoru 1948. Vládní program promítá v podrobnostech i širokých výsecích skutečnost, že rok 1948 možno u nás označit za důležité rozmezí pro další vývoj k socialismu. Chceme jít cestou lidové demokracie, v klidu a míru, k socialismu. Gottwaldova vláda dala republice novou ústavu, zajišťující všechny revoluční vymoženosti lidu; umožňuje další cestu k socialismu.

Vládní program klade veliký důraz na dvouletku a na nástup k pětiletce. Základem spořádaného státního života je dobré hospodářství. Proto je naším nejnvtirnějším zájmem včasné dokončení dvouletého plánu. Jsou zde někde nesnáze; byli jsme postiženi velkou neúrodou; nemáme v některých výrobních oborech dostatečnou vlastní surovinovou základnu. Tím spíše musíme zdvojnásobit svoje síly. Naše dvouletka a také naše protiplány nesmí zůstat jen zbožným přáním a projevem dobré vůle; musí se plně proměnit ve skutky a činy. Máme k tomu předpoklady. Odpadly dřívější stranické spory; politický život vede obrozená Národní fronta; odstranili jsme vnitřní překážky naší sociální a hospodářské přestavby. Je nyní na nás, abychom využili toho, že cesta k socialismu je u nás otevřena. Jistě budou překážky na této cestě; tato cesta nebude vždy snadná. Ale dovedli-li průkopníci socialismu s celou vášní svého života přilnout k socialismu v době, kdy za socialismus byli kaceřováni, můžeme my tím spíše zvýšit svoje úsilí v době, kdy není vnitřních překážek na cestě k blahobytu všech, ke klidu a plodnému míru v národě, k ušlechtilému součinnosti pracujících slovem, kdy každý z nás může svou prací přispět k šťastnému životu svému, druhých a vůbec všech v republice.

Úspěch dvouletky nutno mít stále na mysli už také proto, že jejím zdarem si zajistíme dobrý start do pětiletky, která bude ještě dalekosáhlejším plánem výstavby a přestavby našeho hospodářství. Pětiletka chce zajistit další podstatné zvýšení životní úrovně všech složek našeho pracujícího lidu a na této základně ještě více upevnit a rozšířit národní jednotu dělníků, rolníků, živnostníků a pracujících inteligence. Proto se už dnes v dvouletce musíme starat, aby pětiletka měla pevné, široké a bezpečné základy.

Program nové vlády Antonína Zápotockého není jenom programem vlády, je programem celého národa a celý národ je tímto programem, opravdu budovatelským, zavázán.

Práce nás čeká a národ se této práci ujme u vědomí, že pracuje pro svoji šťastnou budoucnost. J. S.

Vám, mrtví...

Bylo jaro roku 1944. V polích tál sníh a vše se v přírodě pod doteky slunce probouzelo k životu. Jen duše lidí stále strašila příšera války. Přes Volyň se valila fronta. Kdysi tak pyšná německá armáda ustupovala, zanechávajíc na rozbedlých cestách vozy, tanky a děla.

Sotva byla Volyň osvobozená Rudou armádou, v českých zemích se už muži připravovali na odchod do československé jednotky. Nevyspali, unavení nočními nálety německých bombardáků, odcházeli z domovů provázeni pláčem rodičů, žen a dětí. Kvasilovští šli do armády první z Volyňe vůbec. Na konci vsi se mnohý zastavil, smekl čepici, objal zjihlý zrakem naposled drahá místa a sevířenými rty vyřkl: „S bohem, Kvasilove“... „Na shledanou“ si netroufal říci, ale snad každý měl v koutku duše naději, že on se vrátí. Vždyť někteří byli tak mladí, plní viry v život.

Dlouhá a krutá byla cesta do staré otciny. Se zbraní v ruce za hluku děl a granátů si volyňští hoši razili cestu do vlasti, kterou dosud nikdy nespatri-li, ale kterou si od dětství představovali jako začarovaný kousek ráje, o který se třeba věčně rvát. Sli a nešetřili co měli nejdražšího — své životy. Dnes už jen ubohé rovy a kříže při cestách svědčí o tom, že tudy procházeli. My však nezapomínáme. V našich srdcích bude památka na ně věčně žít. Jejich jména vtesaná do mramorové desky budou na dlouhé časy připomínat, že

oni přinesli své oběti na oltář vlasti, abychom my mohli svobodně žít. „Vám mrtví patří čest!“

Čas běží dál. Končila válka.

Volýňští Češi jsou dnes obyvateli Československé republiky. Kvasilovští občané jsou usídleni v sedmi obcích žateckého okresu. Zapojili se do všech kulturních spolků neb organizací a pracují poctivě na povznesení životní úrovně našeho znovu českého pohraničí.

Sešli se zase jednou v Liběšicích, radili se, plánovali, počítali, a díky obětavosti a pochopení všech, zmožili finanční náklady a svým spoluobčanům, kteří neměli to štěstí a nedošli, postavili památník na důkaz nejvyšší pocty a vděčnosti.

Krásné ale smutné bylo tentokrát shledání kvasilovských občanů při odhalení památníku. Od rána mírně pršelo, ale nevadilo to mnoho těm, kteří chtěli přijít uctít památku hrdinů. Ba naopak, zdálo se, že to plačící nebe spíše vyhovuje všeobecné náladě.

Vřelý dík generálu Klapáčkovi, který přišel mezi bývalé spolubojovníky, poctil je svojí účastí a pronesl krásný projev. Děkujeme touto cestou také pplk. Briximu za milý projev a všem řečníkům, kteří hodnotili život volyňských Čechů v zahraničí a jejich velkou účast v osvobozovacích bojích.

Slavnosti se také zúčastnila školní mládež a jeden ze žáků přednesl krásnou básně. Srdečný dík všem spolkům a korporacím za účast i nádherné věn-

Pomník padlým býv. kvasilovským občanům v Liběšicích u Žatce

ce, zvláště pak žateckým a tuchofickým sokolům, kteří nehledě na špatné počasí přišli a vyčkali až do konce. Posvěcení a panychidu vykonal p. f. Zach.

Všem spoluobčanům z býv. Kvasilova i místním, kteří přispěli s pomocí pro zdar společného díla, patří naše upřímné díky. Kadavá.

Novokrajevští vzpomněli svých padlých

Malá obec Sýrovice na Podbořansku byla v neděli 20. června 1948 svědkem velké, krásné a dojemné slavnosti odhalení a posvěcení pomníku obětem druhé světové války z obce Novokrajeva a blízkého okolí na Volyň.

Přes nepříznivé počasí shromáždilo se na návsi u pomníku několik set hostů, mezi nimi vdovy, sirotci a pozůstali po padlých.

Ministerstvo nář. obrany zastupoval pplk. gšt. Sedláček, jehož prapore u Dukly tvořili výhradně voři. Češi. Slavnosti se zúčastnila také delegace důstojníků, rotmistrů a mužstva 21. tank. brig. „Volyňských Čechů“, vedena pplk. Bělohávkem, a šestná četa. Okresní nář. výbor v Podbořanech zastupoval bezp. ref. Sýkora, ONV v Žatci soc. ref. Chudoba. Za Svaz Čechů z Volyňe zúčastnil se slavnosti ústřední taj. JUC Nágel, za odbočku Svazu v Podbořanech prof. JIŘÍ Rěbl.

Slavnost byla zahájena panychidou, kterou sloužil o. prot. Pařízek a při něm účinkoval pěvecký sbor odbočky SČZV v Podbořanech.

Po úvodním projevu br. Josefa Kazdy z Radčevsi, v němž zhodnotil přínos malé obce Novokrajeva pro odboj v 1. i druhé světové válce a vzpomněl stručně

její historie, odhalil zástupce MNV pplk. gšt. Sedláček pomník a učinil projev, který přinášíme níže:

Přátelé!

Je mi ctí, že mohu v dnešní tak významný den spolu s vámi vzpomenout na ty, na jejichž věčnou vzpomínku byl odhalen tento památník. Na ty hrdiny, kteří položili své životy za to, abychom my mohli šťastně žít ve svobodné vlasti.

Byli to — vám, volyňské sestry a bratři, velmi blízcí lidé — tátové, bratři a snad i dědové, ale i jako spoluobčané, s kterými vás vzájemně pojil společný osud v cizí zemi, kde jste pevně zakotvili a šťastně žili jako zámožní sedláci, úředníci a živnostníci.

Život se vás však několikrát těžce osudově dotkl. Byla to hlavně 2. světová válka.

Již na počátku této války v roce 1939 a později se přihlásila značná část volyňských Čechů do čs. vojenské jednotky, které velel nyníšší ministr národní obrany arm. gen. Ludvík Svoboda.

Tito působili pak na různých bojištích ve Francii, Středním východě, Anglii a hlavně v SSSR, kde přispěli značnou měrou při organizaci a výcviku 1. čs. sam. prapore v Buzuluku a s kterým se zúčastnili prvních bojů u Sokolova. Po-

zději, když vzrostla tato malá jednotka v 1. čs. sam. brigádu, následovaly boje o Kyjev, u Zaškova a Bílé Cerkve, za které mnoho volyňských Čechů bylo vyznamenáno vysokými československými a sovětskými řády.

Na jaře v roce 1944 byla přemístěna 1. čs. sam. brigáda na Volyň, kde v prostoru Luck plnila další svůj bojový úkol a hlavně měla provést dobrovolnou mobilisaci vás, volyňských Čechů, a organizovat tak mohutný 1. čs. armádní sbor, který se později, jako takový, vítězně probodoval Duklou do naší drahé vlasti a přispěl tak i dalšímu boji na Slovensku a Moravě ke konečnému vítězství nad fašistickým Německem.

Vzpomínám při této příležitosti na hřejivé dojmy vašeho přijetí, na vaše pohostinství a na to, že jsme ve vás našli něco, co jsme před několika lety doma opustili — dobrý lid stejného myšlení, zvyků a chápání. Poskytl jste nám nakrátko kus vytoučeného domova.

Vzpomínám na nadšení, s jakým jste se hlásili do naší jednotky. Nebyli to jen muži zralého věku, byly to celé rodiny, děvčata, ženy, chlapci i muži, kteří již pro svoje stáří odvodní povinnosti nepodléhali. Nastupovali mnohdy i pro armádu s cenným materiálem — vozy a potahy. A bylo někdy skutečně

těžko vysvětlit, že ten nebo onen pro svůj věk nebo zdravotní stav nevyhovuje.

Účast volyňských Čechů v osvobození cílím boji 2. světové války zůstane světovým písmem zaznamenána v naší vojenské i národní historii.

Po krátkém výcviku v Bessarabii byl 1. čs. arm. sbor přemístěn do prostoru Krosno v Polsku a zasazen spolu s jednotkami Rudé armády do ofensivy ve směru Dukla — Prešov.

Vojáci 1. čs. arm. sboru, jehož valnou část tvořili volyňští Čechové, šli do tohoto boje s nadšením, věduce, že jest to jediná možnost dosáhnout v brzké době hranic ČSR a otevřít tak bránu od naší vlasti a cestu ke konečnému vítězství.

Kostra jednotky sice tvořili staří, zkušení válečníci, kteří prošli boji od Sokolova až po Karpaty, neb účastníci bojů 1. světové války, ale značná část nepoznala dosud válečných útrap a neměla bojových zkušeností.

Předpoklady od Krosna až k dukelskému průsmyku prošel československý voják v boji o každé údolí, hřeben, osadu, v boji v terénu plném úkladů a nástrah, v boji s neaprosným nepřítelem, který měl rozkaz udržet předhoří Karpat za každou cenu. V boji o každý krok vpřed, aby konečně dosáhl Dukly, slavné a vítězné brány z Ukrajiny na území ČSR.

Po jednoměsíčních bojích podařilo se československým jednotkám dne 6. října 1944 ztéci poslední baštu před dukelským průsmykem a překročit čs. státní hranici.

Brána do vlasti byla otevřena a vojáci 1. čs. arm. sboru spolu s vojáky RA se probíjeli na vlastní území.

Mužstvo jednotek, hlavně pěchota, podalo maximální fyzický výkon a prokázalo v neustálých, těžkých, útočných bojích, střídaných častými namáhavými přesuny, nezlomnou morální sílu.

Při zhodnocení všech bojů přísluší vyzvednutí význam žen — bojovnic, jež dokázaly, že mohou v celé řadě případů být postaveny na roveň mužů při výkonu vojenské služby. Zůstanou všem čs. ženám zářivým příkladem statečnosti a obětavosti.

Životy a krev šesti tisíc bojovníků, veškeré oběti a nezměrná a nevyčísitelná utrpení a strádání, jež všem bojům o Sokolovo, Kyjev, Žažkov, Blou Cerkev, Duklu a na Slovensku předcházely a o jejich úspěchy se volyňští Čechové tak zasloužili, jsou nám a našim budoucím příkladem skutečné obětavé lásky k vlasti a zavazují nás, již nikdy více a za žádných okolností nevzdát se naší státní svrchovanosti a státních hranic.

Budeme jen tehdy jako samostatný národ žít, budeme-li tak hrdinní, houževnatí, obětaví a svorní v práci a budování naší republiky, jak dovedli být naši padlí hrdinové v bojích o naši samostatnost, jimž budíž věčný dík národa, čest a sláva.“

Projev zástupce MNO byl vyslechnut všemi přítomnými s hlubokým pohnutím, poněvadž slova bývalého velitele 3. polního praporu 1. čs. sam. brig. v SSSR byla pročitána, neboť právě on to byl, kdo s padlými Novokrajevskými společně prožíval těžké chvíle, vedl je do bojů, útočil a postupoval kupředu, až k vítěznému konci.

Po projevu zást. MNO promluvil v zastoupení velitele 21. tank. brig. „Volyňských Čechů“ pplk. Bělohávek, který řekl toto:

„Vážení občané!

Dnešní den svým odhalením pomníku padlým bojovníkům zapisuje se právě významným písmem do dějin malé, ale zdatné obce Sýrovic, nového to domova volyňských Čechů z Novokrajeva, těch Čechů, jejichž dědové a pradědové byli pionýři práce na neobdělávaných polích vzdálené země. Těch Čechů, kteří po všechny generace, žijíce semknuti jako jediná rodina, zachovali věrně národní ráz, čistotu jazyka a přímou charakteru. Těch Čechů, kteří pro svou pracovitost a poctivost, pro svou snášenlivost a ochotu byli dobrými a milovanými druhy ruských sedláků a dělníků. Jejich obce byly svou spořádaností a výstavbou ozdobou státu, jejich kulturní život pak povzbuzením k následování všem ostatním.

A tu přichází první světová válka. Volyňští Češi v hojném počtu vstupují do legií a pro svou chrabrost a znalost země stávají se výbornými rozvědky. Jejich účast na bitvě u Zborova a jiné je hrdinskou písní jejich historie.

A po válce? Zas trpělivě dávají se do práce, znovu budují své poškozené domovy a povznášejí hospodářsky i kulturně život na Volyni. Nezapomínají nikdy na svou původní vlast, pěstují živé styky s Československem a na každém sokolském sletě početná družina Volyňáků dokazuje, jak hluboko je v jejich srdcích je vryta příslušnost k původní vlasti. Radují se s ní upřímně z jejího rozkvětu a krutě s ní pocítují její porubu pod botou zpuštěných Němců.

Propuká strašlivá druhá světová válka. spojenci pozvedají prapor svobody pro všechny utlačované a porobené a Sovětský svaz bere na sebe gigantický úkol vymoci právo a spravedlnost všem slovanským národům. Jaká krásná příležitost pro volyňské Čechy, pomoci zbrani své zmučené vlasti. Bez váhání pouštějí z rukou rozdělané dílo, chápou se zbraní a odcházejí blíž a dál, pod prapory všech statečných národů, usilujících o dobro a svobodu pro všechny. Není snad rodiny, z jejíhož středu by někdo neodšel za vlasteneckou povinností, jejíž otec či syn by se tvrdě nepostavil zavilemu nepříteli a netoužil krví splatit to staleté přikoiř, páchané Němci na všech Slovanech. A kde není mužů, tam ženy a děvčata odhazují rozeřité šátky a nedovité kytice, aby obléknutím vojenské uniformy vzali na sebe i vojenskou statečnost a se zbraní v ruce se postavily po boku hrdinů, rovny jim svou odvahou. Ano 12 tisíc mužů a přes 300 žen bojuje, krvácí a umírá všude tam, kde je nejtěžší boj a každé síly třeba. U Tobruku, na Středním východě a u Dunkerque je nesmazatelně vepsána jejich sláva. A Sokolovo, Kijev, Blá Cerkev a Dukla pokryty jsou hrdinstvím Svobodovy armády, jejímž nejvěrnějším jádrem byli právě Volyňští Češi.

Tato cesta září nelhoucí a nezapomenutelnou slávou, vroubena je však i hroby těch nejlepších synů, kteří dímou svůj věčný sen v dobrotivé zemi svých ruských bratří po boku padlých sovětských reků. Ty prosté rovny jsou s péčí a láskou ošetřovány láskyplnými rukama sovětských žen a matek, které svým

soucinným a za války tak těžce zkoušeným srdcem nejlépe pochopily bolest rozloučení s drahou bytostí. Vaše myšlenky, matky a otcové, ženy a děti, ještě přechásto zablouď tam k těm hrobům v dáli a zatoužíte prodlít aspoň na chvíli u té poslední schránky milovaného hrdiny. Proto jste si zbudovali pomník k uctění těch, kteří již nejsou zde s vámi, jimž nebylo dopřáno vyměnit samopal za pluh či kladivo a tank za traktor nebo spřežení a vojenský život za pokojnou budovateelskou práci. Vy, ženy a matky, budete k tomuto pomníku přinášet květy i modlitby ve výroční den smrti vašich drahých, kdy stesk nejprudčeji útočí na vaše srdce. Vy, otcové a bratři, budete s hrdostí vzpomínati těch, k jejichž památce byl tento pomník postaven a vyzbrojíte se trpělivostí a láskou ke všem bližním, ke každé dobré práci, ale zároveň se i obrátíte tvrdostí proti všem zrádcům, kteří by chtěli útočit na naši jednotu. A vy, děti, s povzravnou úctou budete zvlhčeti k tomuto pomníku, hluboko do srdéček si zapíšete památku těch hrdinů, k jejichž cti byl postaven, abyste vždy dělaly čest jejich jménu, vyrostly v ideálech, za které oni padli, a jednou, až vyrostete, také tak ochotně a bez váhání jako oni uposlechlí volání vlasti, bude-li vás potřebovat. Ano, památka těchto velkých mrtvých ať sídlí s vámi v tomto vašem novém domově, ať vám pomáhá přenášeti se i přes těžkosti každodenního života k lepšímu zítřku nejen vaší obce, ale celé milované republiky.

Nehynoucí paměť a čest padlým, pokoj a pozhnaní práci vás žijících!“

Po projevu zástupce velitele voj. út. „Volyňských Čechů“ promluvil zástupce ONV v Podbořanech a v Žateci. Z jejich projevů bylo patrné, že nejen vol. Češi, ale i jejich spoluobčané oceňují nezměrnou obět těch, kteří padli na poli slávy „jak zákony kázaly jim“.

Potom promluvil ještě zástupce SCZV ústř. taj. JUC Nágel. Jeho vzpomínky na obec, kterou dobře znal od dětství, byly dojemné a vyvolaly ozvuky minulých dnů, zvláště u těch, kdo nejvíce ztratili.

Vyjímáme z jeho řeči:

„Vážení hosté, draží krajané!

Je pro mne cti a velkým zadostiučiněním, že mohu dnes promluvit k vám jménem ÚV SCZV. Dnes vy, bývalí občané české obce na Volyni, Novokrajeva, uctíte památku svých padlých hrdinů, svých spoluobčanů, kteří padli v řadách 1. čs. sam. sboru v SSSR a v řadách RA, padli v bojích s úhlavním nepřítelem českého národa a všech slovanských národů. Význam jejich obětí zhodnotili krásnými slovy moji předchůdci. Budíž mi proto dovoleno zavzpomínat si s vámi.

Novokrajeve... Znáám tuto pokrokovou českou vesničku na Volyni od svých dětských let. S touto obcí pojímá mě ty nejmilejší vzpomínky na moje dětství, kdy jako malý kluk jezdival jsem do vaší obce na návštěvu k příbuzným a známým, kdy jsem si s mnohými těmi, na něž dnes vzpomínáte, hrál. V mé paměti se vynořuje obraz toho Novokrajeva a přiznám se vám, že se mi po něm, tak jako asi vám, stýská...
Stýská se mi po té ověšené zelené polní, měkké a někdy i blátivé cestě od rybníku, kde se k večeru koupávali

Jiří Rébl-Volyňský:

Vzhůru NA SLET

Hoj, vzhůru, švarní Sokolici!
Hoj, vzhůru, hrdé plémě lví!
S úsměvem v oku, s jasem v lici
zvedněte výš své prapory!

Pochodem vpřed, ať země duní!
Rozvíňte křídla, vzhůru v let!
Sokolský prapor ať vám trůní,
hoj, vzhůru na sokoiský slet!

Vznesťe se, vzleťte nad zem českou,
pozdravte každou vísku, stráň,
pozdravte Prahu stověžatou
a na strahovskou slette pláň.

Tam na strahovské širé pláni
sokolský prapor hrdě vlá,
kolkolem šiky Sokolůků
hemží se, láskou k vlasti plá.

Praha je pína mužů, žen,
pestří se krojí širá pláň,
snáší se stále nové šiky
ze čtyř dalekých světa stran.

Toť naše síla, pohled, světe!
toť výkvět, hrdé plémě lví,
viz, jak v něm zdraví, síla kvete,
jak krásní jsou ti naši lví!

Viz, jak jest šťastná česká země,
jak velkolepé děti má,
jak Tyršův duch lví pojí plémě,
jak pro vlas: láskou plápolá.

Zdar, velkolepá mladá sílo,
zdar, zdravé, švarné plémě lví!
Zdar sletu! Vzhůru, Sokolici,
zvedněte výš své prapory!

koně, a která vedla podél školy, církve a která vyústila „na blach“, jak se všeobecně říkalo. Cítím ještě tu vůni, která se vznášela nad obcí za krásných ukrajinských jarních večerů. V uších mi ještě zní sladké české písničky, které zpívala v tyto večery česká mládež, a teskně, široké písně sousední mládeže ukrajinské. Pamatuji se jako dnes na vaše slavné poutě a posvícení, na české divadelní hry, na vaši dechovou hudbu, na váš hasičský sbor, spolek venkovských hospodyněk, na knihovnu a na celý váš život s jeho starostmi a radostmi. Na všechno toto dnes vzpomínáte, vzpomínáte na vše dobré a zlé, na vše, co jste v této vaší obci zažili.

Přišla strašlivá 2. světová válka, která se nad Novokrajem dvakrát přehnala a po každé si vyžádala oběti na životech a po každé ničila vaše příbytky. S vlastní Vám plli, houževnatosti a umíněnosti jste po každé rány zacelili a s novou vírou jste se dívali lepší budoucnosti vstříc.

Rok 1944 otrásl Novokrajem. Každý zdravý občan cítil, že přišel den, kdy i on bude moci přispět svou účastí a činy k vítězství nad nepřítelem. Již tenkrát mnozí z vás asi viděli svůj slavný návrat do znovu osvobozené vlasti a dělali si plány, jak si v ní zařídí svůj nový život. Byl to slavný odvod. Dobrovolný odvod. S hudbou, se slzami radosti a hrdosti, se slzami maminek, tajných a všeobecně známých lásek, které někdy ani nevěděly proč pláčí. Odešli. Někteří místo do školy — na frontu, a někteří ve svém životě již po druhé... A ti, kteří zůstali, ti se také činili. Pamatují se na ty metráky dobré bílé mouky z Novokraje, na ty krásné koně, na ty penězité

sbírky a všechny ostatní zásilky na frontu. Novokrajováci krve a těžkou prací přispěli k vítězství a k znovuzískání nezávislosti CSR.

35 jich padlo. Padlo, abychom my mohli klidně žít a požívat ovoce vítězství. Cesta, kterou oni v bojích prošli, je poznamenána jejich hroby, hroby, které ukázaly cestu do vlasti nám všem. Všichni si uvědomujeme, že nebýt jejich obětí, nebylo by vítězství, nebylo by míru, nemožili bychom se vrátit do vlasti. Smrt jejich, ačkoliv ji mnozí z vás těžce nesou, byla nutnou, aby na světě zvládla pravda, aby jasné světlo dobra zahnal černou noc zla, aby, jak jsem již řekl, naše vlast byla zase svobodná, abychom se my mohli všichni do ní po letech zase vrátit a klidně budovat šťastnou budoucnost pro naše potomky. Jest věru uznáníhodné, že tímto krásným památkem a dnešní slavností uctili jste jako jedni z prvních památku svých padlých spoluobčanů, která bude mezi námi věčnou.

A památka tato nás zavazuje, abychom pro ty ideály, za které oni válčili a padli, abychom pro tyto ideály žili, pracovali a vítězili.

Myslím, že budu mluvit vám všech, když slíbím, že tomuto jejich odkazu navždy věrní zůstaneme a že jej nikdy nezapomeneme.

Cest jejich památce!“

Jediné oko nezůstalo suché, když malé děvčátko, sirotek po padlém, přednášelo báseň „Tatičkovi“:

„Měla jsem tatička...“

Závěrem promluvil jménem MNV br. Jasanský, který převzal pomník do opatrování.

Státní hymnou byla slavnost v Sýrovicích ukončena.

Výstava v Kroměříži - reemigranti

V únoru t. r. nás pozvali krajané-reemigranti z Kroměříže na „jejich“ výstavu. Při projednávání reemigračních záležitostí v Kroměříži neopomínali krajané, mající sami dosud dosti existenčních starostí, na velký podnik svého nevelikého města, na výstavu „Sto let českého národního života“. Je nutno uvážit, co znamená pro venkovské město podnik tohoto rázu a rozsahu.

Kroměříž má však s historického hlediska nárok, ba povinnost, aby celému národu připomněla význam událostí, které se pojí k historicky slavné Kroměříži.

Zasedal tam od 22. listopadu 1848 do 7. března 1849 Říšský sněm, který vypracoval říšskou ústavu. Byl tu nejlepší synové našeho národa: František Palacký, Karel Havlíček Borovský, Frant. Lad. Rieger, Josef Kaj. Tyl, Karel Vinařický, V. Tomek, Bolemlír Nebeský, Pravoslav Koubek, Jan Sv. Presl, politákové Brauner, Trojan, Pinkas a Štrobach. Maloval zde Josef Mánes. Slovanské národy, zvláště Jihoslované, Poláci a Rusíni vyslali do Kroměříže řadu svých významných poslanců, aby řešili otázky, na něž nedešlo při Slovanském sjez-

du v Praze, který byl po svatodušních svátcích r. 1848 násilně rozehnan.

Proto se staroslavné město Kroměříž připravilo ke vzpomínkovým oslavám stého výročí památného sněmu, jejichž hlavní součástí bude výstava uspořádaná pod heslem „Sto let českého národního života“. K výstavě jsou připojeny různé sjezdy, slavnosti tělovýchovné, národopisné, výstavní trhy, hudební podniky atd.

Vyvrcholením výstavy bude zasedání našeho parlamentu v téže památné síni, kde Frant. Lad. Rieger obhajoval první paragraf kroměřížské ústavy, tenž zněl:

„Veškerá moc ve státě vychází z lidu“.

Ve dnech 24. a 25. července 1948 sejdou se na sjezdu v Kroměříži reemigranti, aby si jednak prohlédli výstavu, a jednak aby se opět jednou sešli známí a příbuzní rozptýlení po různých krajích republiky. Sjezd bude tedy v prvé řadě přátelský a krajanův, neboť pracovní poradu budou konati pouze zástupci odboček ČUZ a Svazu Čechů z Volyně. Pozveme také významné krajané pracovníky a uspořádáme podle počtu

příhlášek schůzky krajanů podle zemí, odkud se vrátili. Budou zde jistě krajané Vl. Kalcovský, Hybler a jiní z Volyně, Antonín Machát z Vídně, Ant. Plonka z Francie, V. Noska z Maarska, učitel Jan Svoboda z Bulharska a Rumunska, učitel V. Váňa a Čeněk Petr z Jugoslavie, učitelka Anna Kupcová z Polska a jiní menšímoví pracovníci ze zahraničí. Krajanů z Argentiny je v Kroměříži větší skupina a všichni se těší, že mohou připravovat sjezd reemigrantů ve svém novém domově. Největší práce čeká v Kroměříži krajana A. Navrátila z Vídně a J. Fialka z Uruguay. Za krajany z bývalé Pod.

Rusi bude přítomen por. Ivan Bombilo.

Organisačně jsou již vykonány všechny přípravy. Příhlášky a objednávky noclehů vyřizují hromadně odbočky ČUZ a Svazu Čechů z Volyně, které také objednávají legitimace na 33procentní slevu na dráze a autobusech ČSD. Doufáme, že reemigranti hojnou účastí dokáží, že se plně zapojí do života naší lidově demokratické republiky, jejíž pracovní a budovatelské výsledky i nové úkoly budou názorně soustředěny na výstavě.

Na shledanou v Kroměříži.

Karel Kostelník.

Jiří Rébl-Volyňský:

Vzlet' výše, Sokole!

(Volyňská sokolská hymna)

Jen výše vzlet, náš Sokole,
odvážně k předu let,
náš národ v jasnou budoucnost,
k rozkvětu, sláve ved!

Svá křídla rozvin široce,
nad Volyni se vznes
a šumem bujných perutí
vzbuď ze spů každou ves.

Vysoký, svatý ideál
nes mezi národ náš,
háj zvyky, práva zděděná,
nezlomnou konej stráž!

Buď silen ve své ideji
a pevný jako dub...
a byť sám rarach hrozil ti,
stůj pevně, neustup!

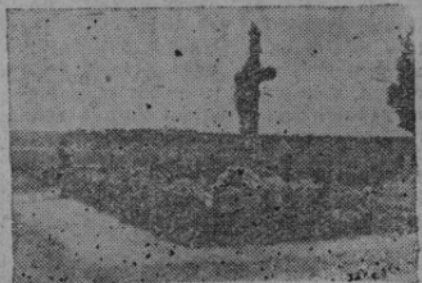
*

Z Podbořan

Dne 27. června se konaio slavnostní posvěcení pravoslavného chrámu v Podbořanech. O 9. hodině ranní na slavnost zavítal Vysokopřevosvícený Jejevferij arcibiskup pražský a český, exarcha moskevské patriarchie v ČSR. K uvítání veledůstojného hosta se dostavily delegace ONV a MNV v Podbořanech, členové SNB, zástupci osvety, Svazu Čechů z Volyně a mnoho pravoslavných věřících z Podbořan a okolí. Br. Jiří Rébl jménem delegací a shromážděných uvítal vладыку die staroslovanského obyčejně chlebem a solí. Po té byl uvítán při vstupu do chrámu duchovenstvem. Po uvítání arcibiskup Jejevferij při součinnosti prot. O. Ant. Pařízka, prot. O. Vlad. Zacha, prot. Ant. Zajíce, prot. Nováka z Prahy a protodiakonů posvětil chrám ke cti všech Svätých a vykonal slavnostní liturgii. Při bohoslužbách zpíval podbořanský církevní sbor. V odpoledních hodinách se konal na nádvoří fary přátelský oběd, kterého se zúčastnili všichni hosté a obec pravoslavných věřících. Nálada byla výborná, jelikož Volyňští se těšili z dokonání díla a hosté z pohostinství a upřímnosti Volyňských.

Jsmě vděční Vysokopřevosvícenému vладыkovi a otcům duchovním za vykonání slavnostního obřadu v chrámu a představitelům místních úřadů za účast na slavnosti a za pěkný dům, který nám pro kostel a faru darovali.

J. R-1.

Věčná paměť malinským mučedníkům

Svaz Čechů z Volyně — odbočka v Šumperku a MNV v Novém Malíně zve Vás na

PIETNÍ SLAVNOST

volyň. Čechů k uctění památky 5. výročí vypálení a vyvraždění Českého Malína na Volyni (volyňských Lidic), která se bude konati v neděli dne 11. července 1948 v 9 hod. dopoledne v Novém Malíně u Šumperku.

Není snad jediného občana naší vlasti, který by neznal slovo Lidice a Ležáky. Tehdy v naší okupované zemi spáchali okupanti bestiální čin, kterým prokázali, že jejich cílem je vyhubení a fyzické vyhlazení všech slovanských národů. Po Lidicích a Ležácích spáchali další hrozný zločin v obci Český Malín na dočasně obsazené Ukrajině, na bezbranném českém lidu.

R. 1870 se vypravilo asi 20 rodin z okresu lounského, žateckého a rakovnického, aby si zbuodovali nový domov na ruské Volyni. Přijali nabídnutou půdu, zarostlou většinou lesem, a pole rmenem a travou. Naši přistěhovalci snášeli vytrvale a se sebezapřením všechny strasti průkopnické práce, která přinášela postupně růst a rozkvět Českého Malína.

Malínští nikdy nezapomínali svého původu a hned na počátku první světové války se hrdě hlásili do České družiny.

Při ústupu z jara 1915 radili Rusové obyvatelstvu, aby odjelo do vnitrozemí. Kdo však rád opouští domov? Malínští zůstali. Ale německá a maďarská soldateska je vystěhovala na 200 km od vsi. Skoro tři roky tam žili, jak se dalo. Teprve když byl uzavřen brest-litevský mír se vrátili do válek zničeného Malína s prázdnými rukama, neboť Němci po celý osmnáctý rok drancovali Ukrajinu a Volyn.

Po válce polsko-sovětské část Volyně i Malína připadly Polsku. Avšak stále se zhoršující poměry mezi beckovským Polskem a Československem se odrážely i na životě volyňských Čechů, kteří pěstovali tradice starého domova v českých školách a v Sokole.

Tragický rok 1938 jsou plny obav o osud staré vlasti a vyčkávají s napětím bouří, která bohužel nedává dlouho na sebe čekatí. Události jdou rychle za sebou. Válka polsko-německá netrvá dlouho a po pádu Polska na Volyn přichází bratrská Rudá armáda a s ní i nová vláda. Lid v Malíně se brzy szil s novými a lepšími politickými a hospodářskými poměry. Leč válka postihla i pokojné a mírumilovné národy Sovětského svazu. Krvavé hordy novodobých Hunů přehnaly se Volyni a slovanský lid poznal fašistický „nový evropský pořádek“. Zakříknutý Malín pracuje jen natolik, aby se udržel při životě. Sledoval postup Rudé armády a čekal na dobu, kdy bude osvobozen. Rudá armáda přišla, ale bohužel pozdě.

13. července 1943 byl posledním dnem Českého Malína na Volyni.

V ten den vtrhly do vsi tlupy esesáckých vrahů - sehnaly obyvatelstvo a oddělily ženy a děti od mužů. Muže zahrnaly do školy, ženy a děti do církve, obilny benzinem a zapálily. Kdo chtěl utéci, byl zastřelen! Tak zavraždily celkem 372 Čechů, 132 Ukrajinců a 26 Poláků, z toho 105 dětí do 14 let. Nejen Malín vypálily a vyvraždily, ale vyloupily.

Český Malín hořel týden . . .

Krev nevinných a zvířecy upálených volá o pomstu! Nezapomínejme a nedopusíme, aby s ještě jednou takové tragedie mohly opakovat!

Osvobozená stará vlast přivítala těžce zkoušené volyňské krajany. Práci a budovatelským úsilím se vynasnažíme, aby prolitá krev za svobodu otčiny v Malíně, u Sokolova, Kijeva, Dukly nebyla marná. V jednom řádku se slovanskými národy v čele s velkým slovanským bratrem Sovětským Svazem za lepší příští slovanského pracujícího lidu. Budme jednotni a bojujeme proti novým podněcovatelům války, pro mír mezi národy ve světě!

Jednotou k rozkvětu naší drahé republiky.

Zprávy svazu

Nové odbočky Svazu. Výměrem ZNV v Praze čj. I-6-1490-1948 ze dne 13. května 1948 bylo povoleno utvoření okresní odbočky SCzV v Plané u Mar. Lázní; výměrem čj. I-6-1483-1948 ze dne 13. května 1948 odbočky v Lítoměřicích; výměrem ZNV v Praze čj. I-6-1479-1948 ze dne 13. května 1948 bylo povoleno založení odbočky Svazu Čechů z Volyně v Praze a výměrem čj. I-6-1468-1948 ze dne 13. května t. r. odbočky v Domažlicích.

Placení za konfiskovaný majetek

SCzV postoupil min. soc. péče k vyřízení dotaz ze dne 24. 5. 1948 o tom, zda bude odečtena částka za zanechaný majetek v SSSR při placení konfiskovaného majetku přiděleného zde.

V odpověď na tento dotaz sděluje MSP, že zatím nelze počítati s převedením majetku, zanechaného v SSSR.

Pokud se týče placení konfiskovaného majetku přiděleného zde, hlavně pokud se týče konfiskovaných živnostenských podniků, nutno se odvolati na vl. nař. č. 106 ze dne 17. června 1947, a tg § 14, odst. 4, v němž se přiznává reemigrantům povolení přiměřené lhůty k zaplacení přejímající ceny, nejdéle do převodu jejich majetku, zanechaného v cizině. Z toho vyplývá, že se může s odvoláním na toto ustanovení žádati, aby se zatím nemusilo za přidělený majetek vůbec platiti.

Na zaplacení nábytku mohou reemigranti žádati u příslušných národních výborů o poskytnutí sociální bezúročné zápujčky na základě výnosu ministerstva sociální péče č. j. A-V-5121-20/6-47-119 z 20. 6. 1947.

Za ministra:
Dr. Juskovič, v. r.

Placení drobných konfiskovaných živností

Svaz Čechů z Volyně v Žatci, postoupil MSP dotaz ze dne 25. 5. 1948 o tom, zda bude vyplacena další částka za složené ruble v SSSR a zda by bylo možno této částky použiti k částečnému zaplacení přidělové ceny za drobné konfiskované živnosti.

V odpověď na tento dotaz sděluje MSP, že zatím nelze počítati se žádnou další výplatou za ruble složené v SSSR, ani s převedením majetku tam zanechaného.

Pokud se týče placení za drobné konfiskované živnosti, lze nutno se odvolati na vl. nař. č. 106 ze dne 17.

června 1947, a to § 14, odst. 4, v němž se přiznává reemigrantům povolení přiměřené lhůty k zaplacení přejímající ceny, nejdéle do převodu jejich majetku, zanechaného v cizině, z čehož tedy vyplývá, že se může s odvoláním na toto ustanovení žádati, aby se zatím nemusilo za přidělený majetek vůbec platiti.

Za ministra:
Dr. Juskovič, v. r.

*

Výplata podpory jako náhrady za demobilizační příspěvek

Ústředí ČSOL v Praze vyzvalo začátkem května t. r. okresní sekretariáty všech odbojových organizací v ČSR, aby byly nápomocny pozůstalým po padlých ve 2. odboji při sepsání žádostí o výplatu podpory jako náhrady za demobilizační (existenční) příspěvek po padlém neb zemělém přísl. čs. zahr. armády. Za sirotky musí podat žádost jejich oprávněný opatrovatel (soudně ustanovený poručník).

Vyzýváme proto všechny volyňské vdovy a poručníky sirotek, aby se ihned hlásili u okresních sekretariátů Svazu bojovníků za svobodu (není-li tento dosud ustaven — u Sdružení zahr. vojáků 2. odboje anebo ČSOL) a požádali je o sepsání shora uvedených žádostí. Upozorňujeme na tuto akci také okresní odbočky SCzV a žádáme jejich zástupce o okamžité zakročení u příslušné odbojové organizace.

Přihlaste se do seznamů reemigrantů. Upozorňujeme opět krajany, že jest bezpodmínečně nutno, aby všichni byli vepsáni do seznamu reemigrantů. Pokud máme zprávy z Prahy, dosud chybí v oněch seznamech asi 3000 osob. Jest tudíž v zájmu všech našich reemigrantů, kteří z jakýchkoliv příčin nemají dosud reemigrační průkazky, o tyto dodatečně požádati na min. sociální péče, na tiskopisech, které Svaz Čechů z Volyně na požádání zašle. Dále jest v zájmu každého, prověřiti každý reemigrační průkaz, který musí býti opatřen buď razítkem sběrného střediska, neb razítkem min. sociální péče „Reemigrant“. Toto se obzvláště týká bývalých vojáků, kteří zůstali v Československu, aniž se vrátili na Volyň.

Marie Gajderovičová, vdova po Valdem. Gajderovičovi nechtí ihned oznámit své místo osídlení Svazu Čechů z Vol. (čj. 4573-Č-1948) v Žatci.

Boty pro vdovy a sirotky. Svaz Čechů z Volyně v Žatci obdržel od min. soc. péče zásilku gumové obuvi z akce UNRRA, určenou pro volyňské vdovy, sirotky a soc. slabé. Zájemci nechtí se hlásit v kanceláři Svazu v Žatci v úřed. hodinách denně.

Otevření tenisových dvorců Svazu Čechů z Volyně v Žatci

Obětavou prací osmičlenné brigády SCzV od jarních měsíců letošního roku byla 30. června 1948 dokončena stavba dvou tenisových dvorců v Leninově třídě v Žatci.

Svaz Čechů z Volyně děkuje touto cestou zmíněné brigádě, jejíž členové si ani nepřejí, aby byli jmenováni, a staví ji za vzor všem volyňským Čechům.

Otevření těchto dvorců Svazu Čechů z Volyně bude provedeno v neděli 4. července t. r.

Přihlášky zájemců o tenis jsou přijímány denně v kanceláři Svazu, Šafaříkova 44 u p. Pavílka.

Svaz jedná také o získání stálého učitele pro začátečníky.

Otázka: Mohu sklízet obilí, které zasei bývalý usedlík na nynějším mém přidělu půdy a po odstěhování přebíral usedlost, jejíž pole byla také zasetá? — R. V.

Odpověď: Otázka není jasná. Před odchodem starého osídlece do jiné obce a před přebráním této usedlosti Vámi muselo být provedeno vyúčtování u příslušné odbočky NPF, kde bylo jistě také rozhodnuto o tom, kdo bude sklízet. Nebylo-li vyúčtování provedeno, je to vinnou Vaší. Patrně jste se dohodli jinak.

Blahopřání. Volyňským abiturientům střední školy, kteří byli členy Souboru volyňské mládeže, blahopřejí k úspěšnému zakončení maturit a do dalšího života jim přejí hodně štěstí a zdaru v práci. — Vladimír Libovický.

K přání mistra Libovického se připojuje redakce a administrace a pevně věříme, že Vy, naši nositelé inteligence, budete vždy dobrými a pracovitými a že jménu volyňského Čecha budete dělat vždy jen čest.

Tribuna mladých

Naši první abiturienti střední školy ve vlasti

Životě jedincově bývá mnoho významných dat. Jedním takovým je 21.—23. červen, kdy na státním reálném gymnasiu v Žalci složilo zkoušku dospělosti 23 našich studentů. Ale toto datum není významné jenom pro ty, kteří tu zkoušku udělali, nýbrž také pro nás, pro celou naši volyňskou rodinu. Naši maturanti, kteří teď opouštějí školní lavice, jsou naši hrdosť, neboť oni právě se stanou budoucími nositeli vzdělanosti a inteligence. Každý z nich se teď rozhodne pro své povolání. Mnozí z nich budou působit ve veřejných službách, někteří se rozhodnou studovat na vysokých školách, budou z nich inženýři, lékaři, učitelé, snad advokáti a j. — a všichni se pustí do práce, aby každý co nejvíce a jak nejlépe prospěl lidské společnosti.

Naši studenti svoji vnitřní charakteristikou nejsou nějak výbojní, příliš vynalézaví, ale věřím pevně, že se takovými brzy stanou. Je pochopitelné, že cizina, v níž naši studenti rostli, nebyla tak přívětivá jako domovina — a proto je zde tak malá odvaha. Jakmile však dokonale pocítí teplo své vlasti, to vše zanikne a k dosavadní pracovitosti a pílí přidruží se ještě bystrá vynalézavost. — Pak stanou na roveň svým kolegům ve vlasti. Že to bude brzy, půjdou-li dosavadním tempem, nepochybují.

Kdy přišli loni na gymnasiu v Žalci, mnozí z nich se drželi až příliš stranou od kolegů zdejších. Nechci to však vytýkati, ale působili tím dojem nějakých neobyčejných typů mladých lidí. Tehdy také byl ještě problém, zda obstojí. Neodradilo je to však. S elánem chopili se práce a neúnavně studovali. A jak se říká — poctivému a pracovitému štěstí přeje. Brzy si získali celý profesorský sbor. A teď to začalo: V radostné a rovné spolupráci profesorů s žáky začaly přípravy k maturitě, t. j. ještě pilnější a usilovnější studium. Páni profesori byli všude nápomocní. Dr. Hrdlička, který vyučoval češtinu, přednášel i na odpoledních doplňovacích kurzech, paní prof. Kalinová vedle vyučování polštiny pomáhala i jinde, prof. Mafošů ochoťně vysvětlil na odpoledních kurzech záhady těch různých přímek, kružnic a teček deskriptivní geometrie, jež se zdála mnohým „neprobádatelnou vědou“, dr. Mikešová vysvětlovala zase záhady biologie, prof. Valenta provázal po mapě celým světem a vyprávěl o geologickém vývoji a složení země, o přírodních

krásách naší vlasti. A když tak nejvíce cestovali (po mapě), oclili se mnohdy v tělocvičně, kde prof. Valenta byl doma. To bylo něco pro chlapce!

Dr. Orlová přednášela matematiku a dala tak našim studentům nahlédnouti do té spousty vzorců, vět a odvození, prof. Bělař učil dějinám a obč. výchově. Ukázal slavnou minulost, mnohdy také krutou, ale vždy, i po těžkých porážkách, vítěznou. A což te-

prve fyzika! Prof. Vomáčka dělal všechno, aby jak nejvíce a nejlépe přiblížil každému ten svět hmoty, jejího pohybu a těch různých „zázraků“ vědy. Prof. Matějček a později prof. Plechatý prováděli studenty do pradávnych dob, kdy ještě „Hanibal stál před branami“, kdy vládlo „Imperium Romanum“, kdy „Urbs Roma“ byla středem veškerého světového dění a učili je také staré slavné řeči, jež stále ještě žijí. Prof. Tatrová pěstovala zase v děvčátech „zdravé tělo a zdravého ducha“, a prof. Berezovský, který „přepodával ruskij jazyk“, snažil se jak nejvíce doplnit znalosti již předešlé. Vedle celého profesorského sboru se svého trůnu řídil osudy všech Dr. Mikeš a později prof. Svoboda, jenž dovedl vše k šťast-

Ve dnech 21.—23. června 1948 vykonalo úspěšně na státním reálném gymnasiu v Žalci zkoušku dospělosti 23 našich studentů, z nichž jeden maturoval s vyznamenáním. Jsou to: (od leva do prava, 1. řada shora): Marie Blažková (Podbořany), Jiřina Hlaváčková (Čejkovice), Rost. Pižl — s vyznamenáním (Pšov), Jiřina Tučková (Mlýnec), Viktor Cupal (Očihov), Emilie Tyšerová (Okršín), Václav Králíček (Přeskaky), Pavlína Hovorková (Žatec), 2. řada: Irena Samoluková (Karlovy Vary), Leon Zatkalik (Aš), Vlast. Burešová (Třebeň), Alex. Šnajdr (Aš), Marie Kitlová (Vitčice), Jar. Fiala (Tlesky), Anna Malá (Listiny), Boh. Vacek (Bečov n. Teplou), 3. řada: Jiří Odvárka (Oráčov), Irena Bohdanová (Měcholupy), Emanuel Syrovátka (Růžová Ves), Zita Ledvinová (Měcholupy), Václav Mašek (Velká Černoc), Raisa Glancová (Chomutov), Jar. Prášil (Žatec).

Jsme na Vás hrdí a máme z Vás radost. Jen tak dál — neb „kdy chvíli stál, již stojí opodál!“

Hlas z obchodní školy v Postoloprtech

Dozvěděl jsem se, že u příležitosti konce školního roku vyjde čís. V. S. věnované volyňským studentům. Jelikož jsem jeden z nich, rozhodl jsem se napsat také něco o naší škole, o panech profesorech a studentech z Volyně.

Naše obchodní škola jest v malém městečku Postoloprtech. Když byste vstoupili na postoloprtském nádraží, stěží by jste se smířili s tím, že v tomto malém městečku může být obchodní škola. V celé republice není tak malé městečko s obchodní školou. A my, studenti této školy jsme na to hrdí.

Na začátku školního roku 1947/48 přihlásilo se ke zkouškám také několik studentů z Volyně. Zkoušky dopadly všem dobře. A čas utíkal jako voda. Nastal podzim a s ním začátek školního roku. Takřka všichni Volyňáci jsme se zapsali do studentského internátu, který je zřízen při naší škole. Tak jsme si vytvořili tak trochu prostředí, na které jsme byli zvyklí.

Ve škole hned od nového dne byl na nás brán ohled. Páni profesori a hlavně pan ředitel nám ochotně vycházeli vstříc. Tak jsme se s radostí pustili do práce. Ale čas nestojí. Ani jsme se nenadáli a byl tu konec prvního čtvrtletí. A s ním také nové úspěchy i neúspěchy. Ale my, volyňští studenti jsme hrdí jeden na druhého, že nám patří více úspěchů než neúspěchů. O úspěchu, který jsme získali, se brzy dověděla celá škola. Zvláště slavnostním okamžikem pro nás bylo rozdávání cen nejlepším studentům. Jsme hrdí na Václava Kytla, volyňského studenta, který v naší třídě obsadil první místo a tím veškeré obavy o nás proměnil v sympatie. Ale i my ostatní jsme nezůstali pozadu. Všichni jsme na „žebříčku“ 10 nejlepších. Když pan ředitel v den rozdávání cen řekl: „Prosím prvního žáka I. a Václava Kytla, aby si šel pro první cenu.“ Tu jsme na našeho Věnu byli pyšní. A naše hrdost vzrostla, když pan ředitel před všemi přítomnými, mezi nimi předseda ONV v Zateci štkpt. Zieha, chválil, dokonce i dával nás za příklad těm druhým.

Den za dnem utíkal a přiblížil se konec druhého čtvrtletí, třetího a čtvrtého. Jsme rádi, že se sloupec nejlepších nezhoršil, dokonce zlepšil. I druhé místo obsadil volyňský student.

Ovšem, že nemají to štěstí všichni. Někteří jsou výborní, někteří dobří a někteří méně dobří. Ale to neznamená, že sympatie, získané na začátku klesají. Dokonce mohou docela tvrdit opak. Neboť ti, co zůstali pozadu na začátku, mile překvapují. I na ně jsme hrdí, poněvadž dokazují, že my nejsme o nic horší druhých.

O panech profesorech a o panu řediteli se nemohu jinak vyjádřit než dobře. Měl-li bych o nich něco říci, pak by to bylo to nejlepší. Byli k nám laskaví a ochotně nám pomáhali. Děkujeme jim z plna srdce a panu řediteli B. Klobásovi zvláště patří tento dík.

Vám, moji milí kamarádi bych rád řekl pár slov: nedejte se nikdy špatnou cestou, kterou Vám mnozí ukáží, ale

němu konci — k úspěšnému ukončení maturit.

Všem těmto pánům profesorům a paním profesorkám patří náš upřímný dík, neboť oni to byli, kteří dali možnost našim studentům se uplatnit a probojovat si cestu k dalším životním cílům.

Až někdy po letech, kdy doby tyto zůstanou jen ve vzpomínkách, jistě se rádi vrátíte knám, do Zatece, na gymnasium, jež se vám, zdálo někdy snad ne příliš přátelské a budete si říkat: „To byla blahá léta, když jsem tady špřtal, tehdy to ovšem byl gympl a tak nějak.“

Potom si vybavíte ty všechny vzpomínky a budete na chvíli šťastnými „študáky“. Uvidíte zase známé tváře, pány profesory, tu radost, to mládí...

Pomalou si zajdete do Domova a uříte tam starostlivého „tátu“, pana Duška, jak shání konzervy, matrace, nosí peřiny — bude to všechno tak milé!

Dnes ovšem jsme v době přítomné a nesmíme se nechat unést vzpomín-

kami. Musíme si uvědomit přítomnost a tak povinnost vůči budoucnosti. To je váš úkol a do toho vám přejeme hodně zdaru a životního štěstí. A na rozloučenou vám připomínáme velká slova T. G. Masaryka, jež si zapíšte hluboko do svých srdcí: „Ať budete dělníkem, ať rolníkem, ať řemeslníkem, ať učitelem, ať technikem, ať umělcem nebo spisovatelem — ať budete čimkoliv, vždycky budete pilnými a povlivými pracovníky. Zanedlouho vás povolají zákony k službě veřejné. Budete vojáky, budete v obcích občany staršími, budete poslanci. V každém postavení konejte svou občanskou povinnost. Milujte republiku, která vám svým demokratickým zřízením zabezpečuje svobodu, milujte svou zemi, svůj národ a jazyk. Musíte žít v přátelské shodě se svými občany, ať se různíte povoláním, ať jazykem, ať náboženstvím. Jsme si všichni rovni, musíme všichni být svobodní, nesmíte nikoho v ničem znásilňovat!“ — pak budeme — vy i my — šťastni. -ck-

První kroky do nového života

Tři dny trvaly maturitní zkoušky volyňských oktávánů. Dne 23. června 1948 23 volyňských oktávánů a oktávánek obdrželo vysvědčení dospělosti. Jsou z různých míst Volyně a také v různých městech navštěvovali střední školy. Začínaje od malých českých vesniček Podcurkova, Hl. Doliny a končíc velkými volyňskými městy Rovnem, Luckem — všude se učila naše česká mládež a učila se za různých, mnohdy až nepopsatelných podmínek. Učila se polsky, rusky, ukrajinsky, ba i německy, jenom v matičních školách se učila česky.

Začátkem války i tyto matiční školy přestaly působit. Po příchodu Rudé armády a tím sovětské vlády měli jsme státní české školy, které však při okupaci zanikly. Mládež se roztroušila po školách jiných a někteří se učili soukromě, doma. Po osvobození Volyně 1944 vznikly zase české školy, dokonce i střední, jako ve Zdobunově, Lucku a Omelanštině. Brzy však, jak učitelstvo, tak i mládež, zařadili se do čs. vojenské jednotky v SSSR. Mnozí z nich hrdinsky obětovali životy za vlast. Doma zůstala jen ta nejmladší generace a potom už ti „staří“, kteří se na jaře 1947 vrátili do vlasti.

Město Zatec, jako hlavní středisko volyňských Čechů, ihned otevřelo dveře svého státního reálného gymnasia pro volyňské studenty. Utvořily se pro ně zvláštní třídy a odpolední doplňovací kursy. Ředitelství gymnasia, profesorský sbor a žactvo pracovali od 8 hod. ráno někdy až do 18 hod., večer s hodinovou přestá-

kou. To byla úmorná práce. Také výsledky byly skutečně podivuhodné. Všichni absolventi prospěli, a jeden, Rostislav Pízl, prospěl s vyznamenáním. To je čest pro naši volyňskou obec Moskovštinu a i pro celou volyňskou větev. Věřím, že bývalí ředitelé a ředitelky českých středních škol na Volyni, jako sl. Anna Křížková ze Zdobunova, p. Al. Křivka z Omelanštiny, Rostislav Vlk z Lucka a jiní budou také hrdí na své bývalé žáky a žákyňe, nyní již pány a slečny, jako Marii Blažkovou, Václava Maška, Jaroslava Prášila ze Zdobunova, Jiřinu Hlaváčkovou, Václava Králíčka, Emanuela Syrovátku z Hrušvice-Omelanštiny, Jaroslava Fialu, Marii Kitlovou, Boh. Vacka, Vlast. Burešovou, J. Odvárku, I. Bohdanovou, Z. Ledvinovou, Viktora Cupala, I. Samohukovou, E. Tyšerovou, R. Glancovou, M. Malou, Jiř. Tučkovou, Pavlínu Hovorkovou, L. Zatláka, Alex. Snajdra, když se dozvědí, že oni jsou prvními absolventy střed. školy ve vlasti. A co teprve otcové a matky! Zvlhnu jim oči slzami radosti, slzami, které jsme u nich už tak dávno neviděli — slzy slasti a zadostivostní po dlouhé, namáhavé práci.

A vy, mládeži, pamatujte na staré latinské přísloví: „Alea iacta est“ (kostky jsou vrženy) a iděte směle kupředu. Tam vás čeká zase práce, ale píli, kterou máte, zdoláte všechno. Směřujte přímo ke svým cílům a neohlížejte se zpět! Kupředu, abychom prací a píli připravili další rozkvět naší drahé vlasti, republiky Československé! Z. Vomáčka.

vždy tou pravou, kterou si zvolíte sami a která Vás zavede vstříc lepší budoucnosti. Proto se také pilně uče! Nedejte se se své cesty svést, tužte se, a to, co budete kdykoli dělat, dělejte

s láskou a píli. Přeji Vám krásné prožití prázdnin a mnoho štěstí v novém školním roce. Také do konce tohoto školního roku mnoho úspěchů!

J. Větrovec

Oznámení

Kolegům a kolegyním z řad volyňských studentů, kteří se po letošní úspěšné maturitě rozhodnou pro další studium na nějaké vysoké škole, oznamujeme, že se mohou již během prázdnin písemně obrátit s dotazy týkajícími se university na kol. Theodisie Beštu, posluch. filosofie v Praze X, Palackého 19. Po prázdninách, před zahájením školního roku, hláste se z dotazy (zvláště o studiu na technice) u Borise Zajíce, stud. chem. inž. v Praze VII, Strojnická 7, Rooseveltova kolej.

Společně s jinými volyňskými studenty, dle možnosti, hodláme poradit nastávajícím kolegům a usnadnit tak jejich první kroky v neznámém prostředí.

Přihlaste se zároveň do Klubu zahraničních akademiků při Českoslov. ústavu zahraničním v Praze III, Karmelitská 25. Tam se schází mimo volyňských také jiní reemigranti a radí se o společných věcech.

Za volyň. vysokoškoláky B. Zajíc.

Poděkování

Dovolujeme si co nejvíceji poděkovati dr. Hrdličkovy jako třídnímu profesorovi, panu řediteli prof. Svobodovi a všem pánům profesorům a paním profesorkám za lásku, podporu a pochopení. Slibujeme zároveň, že se budeme stále vzdělávat, abychom se stali platnými členy lidské společnosti. A jako díky přejeme všem hodně zdraví a úspěch v jejich vychovatelské práci. U příležitosti ukončení maturit — VIII. B.

Poděkování

Chovanci student. domova KPVC dovolují si u příležitosti konce školního roku poděkovati panu Duškovi za všechnu péči a za vše, co pro ně vykonal. Dále děkujeme řediteli Domovů pí Svárovské za starostlivý dozor a pí Hovorkové za dobrou kávu a dobré obědy. Děkujeme také všem jiným, kteří jakkoliv nám pomohli. — Za samosprávu: J. Mastný.

Poděkování

Chovanci student. domova KPVC děkují touto cestou všem svým dárcům, kteří přispěli na sbírku, konanou na křtinách u p. Vladimíra Horáčka, zvěrolékaře ve Velké Černoci. Sběrka vynesla 1270 Kčs.

Různé zprávy

Předsednictvo okresního výboru KSČ v Žatci

děkuje všem členům strany a občanům žateckého okresu za jeho vlastenecký postoj při posledních volbách do Národního shromáždění a za neúnavnou práci pro toto veliké vítězství lidové demokracie a jednoty. Žatecký okres postavil se tím mezi první okresy nejen kladenského kraje, ale jako první okres celým pohraničím vůbec. 40 vlasteneckých obcí bez jediného bílého lístku dokazuje, že žatecko je politicky uvědomělé a že chce cestou jed-

Dorost nastupuje do povolání

Konec školního roku bývá pro dorost určité věkové hranice obdobím rozhodování. Jde o první opravdový krok do života, vstup do praktického povolání. Konec letošního školního roku vyjde v českých zemích z měšťanek a ostatních škol druhého stupně 118.337 mladistvých, kteří nastoupí práci v různých povoláních. Veliká většina z nich je již rozhodnuta, v kterém oboru vstoupí do učení. Je velkým úspěchem poraden pro volbu povolání, že se jejich poradcům po dobrých zkušenostech z loňského školního roku podařilo téměř všechny mladistvé, kteří odcházejí do praktického povolání, zapojit do oborů, v nichž je nejcitelnější nedostatek pracovních sil.

Ministerstvo sociální péče s Ústřední plánovací komisí a Ústřední radou

odborů stanovilo pro současnou dobu pořadí jednotlivých hospodářských oborů, kde je potřeba dorostu největší, příp. kde je dorostu dostatek nebo dokonce nadbytek. Podle tohoto pořadí je stále nejvíce opomíjený obor zemědělství a lesnictví — velký nedostatek je zejména dřevorubců — dále v hornictví, průmysl železa a kovů (slévačství, kovářství, kotlařství, mědikovectví, pasířství, klempířství a mostářství), průmysl hutní a stavební a řemeslné živnosti, které jsou v nejbližší příbuznosti s uvedenými odvětvími. Příliv učňovského dorostu do dámského krejčovství, cukrářství, řeznictví a uzenářství, do výroby sodové vody, mydlářství a kosmetiky, dýmkařství a některých obchodních živností bude nutno omezit.

Zase jedna dobrá věc se podařila

V Leninově třídě v Žatci je hezké místo, kde před mnoha léty stávaly tenisové dvorce. Svědčily o tom zbytky přezivělého pletiva, prohnílé sloupce a zarostlá plocha se zbytky staré škváry.

Již před dvěma léty jsme chodili kolem a litovali, že je v tak ubohém stavu. Před rokem jsme se divili, že se nenašel nikdo, kdo by se ujal výstavby nových dvorců.

A letos jsme se rozhodli, že se do toho pustíme sami.

Nedivíme se dnes, když je to všechno za námi, že se do toho nikomu nechtělo.

I s odborníkem — panem Krátkým z Libočan u Žatce, jehož se nám podařilo získat, nás bylo osm. Svaz Čechů z Volyně vyšel nám plně vstříc a proto jsme věřili, že se nám to podaří.

Odpracovali jsme celkem 2.624 hodin. Někteří z nás věnovali této práci celou svoji dovolenou.

Dvakrátě nám vypomohla dobrovolná brigáda volyňských Čechů ze Žatce. Zvláštní dík patří firmě Maulis a spol., která vypomohla velmi ochotně nákladním vozidlem a při opravě elektromotorů. Také žatecká betonárna nám ochotně vyšla vstříc při drcení materiálu z cihelny ze Žihle, který jsme dostali zdarma.

Dnes, 30. června 1948 — hlásíme hrdě Svazu Čechů z Volyně: Splnili jsme úkol! Dvorce, které mají statisícovou hodnotu, odevzdáváme Svazu Čechů z Volyně, který je vlastním stavebníkem.

Je pravda, že rádi hrajeme tennis, ale je jisté, že nebudeme hrát jen my. Z výsledků naší práce budou čerpat osvěžení a radost stovky neznámých, ale přece spoluobčanů.

Dobrá věc se podařila. A kolik jiných příležitostí k tomu, aby se podařily jiné dobré věci, tu je. A věřte, někdy stačí málo, ale pracovitých, pilných, cílevědomých a tvrdých rukou prostých lidí, aby vykonal mnoho dobrého.

Jedině konstantování uvedené skutečnosti je účelem této zprávy, již napsali svou prací ti, kteří ani nechtějí být jmenováni.

noty kráčet v čele celého pohraničí v budovatelské práci k výstavbě státu. Pracující lid žateckého okresu neklamal a ti, kteří již u Dukly a Sokolova započali velký boj za lidovou demokratickou republiku, Volyňští, prokázali, že jdou neochvějně nezměněnou cestou za šťastnou budoucnost našeho státu.

Předsednictvo okresního výboru KSČ v Žatci děkuje všem a věří, že toto vítězství zpevnilo jednotu, která okres žatecký povede k další budovatelské práci a k jeho zvelebení.

Fraxl Antonín, Trnka František,
okr. tajemník předs. OVKSČ

Předsednictvo okresního výboru KSČ v Šumperku

hodnotí volební výsledky okresu Šumperk, vyslovuje Vám všem krajanům z Volyně upřímný dík za Váš rozhodný a jednoznačný postoj k vládě Klementa Gottwalda, že jste demokraticky znovu před celým národem dokázali volebním výkonem naši i zahraniční reakci, že lidové demokratické zřízení republiky, které bylo i za Vaší značné pomoci krví vykopené, je i Vám nejdražší a nedopustíte, aby svoboda vyhojovaná lidem byla mu imperialisty hanebným způsobem ođláta.

Vás, drazí krajané, pro neznalost našeho vnitrostraničského vývoje, naše reakce chtěla použít pro své nekalé cíle, ale vy bojovníci od Sokolova, Kyjeva a Dukly prohlédli jste plány vrahů našich nejlepších lidí a v den voieb jste celému světu dokázali, že republika, za kterou jste kladli životy, je Vám nejdražší a forma lidové demokracie, za kterou umírali naši předkové, byla a zůstává naším nejsvětějším přáním.

Ještě jednou upřímný dík, a tak, jako jste hrdinsky za osvobození republiky bojovali, tak také ji hrdinsky s námi budete budovat.

Knápek, předseda OV
Zaoral, okresní tajemník.

Obec buduje kulturní dům

Obec Hněvotín u Olomouce je nově osídlena. Hned v roce 1945 projevovala značný zájem o kulturní život. Rozvoj kulturní činnosti obce brání však nedostatek společenských místností. V celé obci není divadelního sálu. Občané se proto rozhodli vybudovat v obci kulturní dům. Se stavbou začalo v roce 1946 a postupně svépomocí letos dům dokončí. Dům bude mít prostorný sál pro divadelní a filmová představení, moderní jeviště a prostornou tělocvičnu. V přední části domu bude pracovna pro lékaře a dětskou poradnu, kanceláře MNV a místního peněžního ústavu. V prvním poschodí bude zasedací síň, čítárna a knihovna a filmová kabina. Za domem se upravuje prostorné hřiště a bude tu i koupaliště. Stavba domu pěkně pokračuje zásluhou dobrovolných brigád občanů, kteří ve volných chvílích připravují materiál pro stavbu. Místní zemědělci zdarma svázejí materiál. Zejména volynští Češi obětavě pracují na budoucím kulturním domě. Do práce se zapojují i školní děti a učitelé, kteří o prázdninách budou tři týdny pracovat při stavbě. Občané se rozhodli, že stavbu symbolicky dokončí 28. října.

Upozornění držitelům konfiškovaných motorových vozidel

Osídlovací úřad a Fond národní obnovy sdělují, že oblastní rozdělovací komise, které jsou pověřeny převáděním motorových vozidel, pocházejících z nepřátelského majetku, do vlastnictví, skončí svou činnost dnem 30. června 1948. Proto se držitelé takovýchto vozidel, kteří vozidlo buď dosud nepřihlásili nebo jimž vozidlo nebylo dosud příslušnou oblastní rozdělovací komisí převedeno do vlastnictví vyzývají, aby neprodleně vozidlo přihlásili u místně příslušného okresního (ústředního) národního výboru. Při tom se výslovně upozorňuje, že zatavením nepřátelského majetku dopouští se držitel trestného činu podle § 19, dekrete čís. 108/45 Sb.

Půlmiliontým návštěvníkem Slovanské zemědělské výstavy se stala volynská Češka, 60 letá Marie Martínková z Královéhradecka. Paní Martínková do republiky přišla před půl druhým rokem. Byla odměněna elektrickým čerpadlem, které věnovala národní správa fy Sander a Winter.

Náš zemědělec

Národní králík - český strakáč

V nedávném čísle Věrné stráže byl otištěn informativní článek o plemenech králíků. Pisatel však vůbec opomněl zmínit se o českém strakáci (Cs). V celé řadě plemen zaujal Cs na Slovanské výstavě v Praze prvenství svými 179 klecemi.

A proč právě tato obliba?

Je to králík u nás vypěstěný clevědomým chovem z domácího králíka stájoového. Není to pouze jeho krásná kresba, ale jeho výborné hospodářské vlastnosti, jež jsou ceněným doplňkem při jeho sportovním chovu. Je to králík střední velikosti, zvláštní kresby černé barvy (někdy modré) na bílém podkladu.

Hlavu zdobí na čenichu kresba zvaná „motýlek“, kolem oka uzavřený kroužek a pod ním malá kruhová skvrna, slechy jsou krátké a černé. Uhořem zoveme úzký, nepřerušovaný pruh, táhnoucí se od hlavy přes hřbet k píru. Bpční kresba se skládá z menších peněžkových skvrn po obou stranách zadní části těla.

Pro sportovce králík je tu široké pole působnosti a šlechtitelské práce, protože standart pro výstavní zvíře je velmi těžký. A přece i v nejlepší kmeňu se objevují zvířata černá neb s nedostatečnou kresbou. Proto Klub chovatelů pro zušlechťení českého strakáče v Praze opravdu s největším úsilím se věnuje zlepšení typu a kresby Cs.

Osazená králíkárna Cs přináší svému

chovateli nejen maso k zpestření jídelního lístku, kožíšek pro menší děti, ale mnoho radosti z chovatelských úspěchů při vystavování tohoto našeho českého kravce — českého strakáče. Pokuste se

Český strakáč p. Fr. Pácalta z Činice u Prahy, jednoho z nejlepších strakáčů, který obdržel na Slovanské výstavě v Praze nejvyšší ocenění.

o jeho chov. Přečtete si brožuru: Drahan — „Králík český strakáč“, jež dodá Malochov, Praha II, Křemencová č. 8, za 7 Kčs. Veškeré informace o chovu Cs podá pisatel tohoto článku.

K. Dobruský, Zatec 1692.

Výkup raných bramborů

V těchto dnech objevují se již na trhu brambory z naší letošní sklizně jako významný přínos pro naši kuchyni a náš stůl. Poněvadž letos byla ranými brambory osázena plocha větší než bylo stanoveno plánem, můžeme očekávat, že raných bramborů bude na trhu dostatek. Je však zároveň nutno starati se, aby při neregulovaném přílivu brambor na trh nevznikaly odbytové obtíže ke škodě producentů. Ministerstvo zemědělství vydalo proto na upozornění JSCZ okresním národním výborům a okresním vyživovacími komisím pokyny pro výkup raných bramborů.

Podle těchto směrnic smíjí vykupovatí raných bramborů vykupit pouze brambory ze smluvních ploch. Místním ná-

rodním výborům se za tím účelem ukládá, aby na vývěsních tabulích v obci zveřejnily seznamy rolníků, kteří pěstují smluvně brambory s uvedením výměry plochy, aby tak všechno občanstvo mělo o věci přehled. Členové místních národních výborů a místních vyživovacích komisí přejímají pak odpovědnost za to, že v obcích jsou vyorávány a vykupováčům prodávány pouze brambory ze smluvních ploch. Výkup raných bramborů z nesmluvních ploch bude povolen teprve na zvláštní příkaz ministerstva výživy a Svazu pro brambory a škrob.

Tam, kde nebyly dodrženy smluvní předpisy, mohou okresní národní výbory a okresní vyživovací komise, pověřené dohledem, uplatnit trestní sankce.

Vzpomínáme

Alexandr Kučera, nar. 10. 9. 1913 v Českých Novinách na Volyni, padl v těžkých bojích za osvobození vlasti u Dukly dne 8. 10. 1944. Byl dobrým vlastencem, miloval svůj lid, nedočkal se však jeho svobody. Budiž Ti země česká lehkou a sladce spí! Vzpomíná a nikdy nezapomene rodina Kučerova a syn Jiřík.

Dne 24. března bylo tomu 3 roky, co zemřel po těžkém zranění u Dukly **Josef Mareš** ze Mstěšína na Volyni. Byl dobrým vlastencem, miloval svůj národ, nedočkal se však jeho svobody. Prosíme ty, kdož jste jej znali, vzpomeňte s námi! Tvá památka bude věčně živa v našich srdcích! Budiž Tvůj spánek věčný v české zemi sladký! — Manželka a děti.

S nezměněnou bolestí vzpomínáme, že tomu bylo dne 17. VI. 1948 půl roku, co v mládětvém věku 25 let se navždy zavřely upřímné oči a dotlouklo zlaté srdce našeho milovaného **Pepky Židlického**, pošt. úř. v Žatci. Odešel, který tak málo užil vytoužené svobody, za kterou bojoval v armádě gen. Svobody a nasazoval za ni svůj život. Pepku drahý, stále vzpomínáme a nikdy nezapomeneme. — Jířina a rodina Židlických.

Již po čtvrté vzpomínáme chvíle, kdy nás navždy opustil náš drahý **Josef Mimra**, nar. 15. 8. 1914 v Rohožně u Dubna na Volyni. Bojoval v těžkých bojích u Dukly, kde také dne 14. 9. 1941 padl.

Svou lásku k vlasti dokázal a za její svobodu dovedl položit i život. Budiž čest jeho památce!

Spí svůj sladký sen, my nikdy nezapomeneme!

Vzpomínají rodiče, bratr, sestry a příbuzní.

Dne 9. dubna 1944 padl jako důstojník Rudé armády v bojích u Tarnopolu **Vladimír Hroch**, nar. 20. 6. 1919 v Olšance na Volyni. Budiž mu země česká lehkou! Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi! Odešel jsi, ale v našich srdcích budeš žít! Tvé vlastnictví nám bude vzorem, Tvé ideály budem plnit a Tvé památce budiž čest! — Rodiče a sestry.

Dne 9. září t. r. tomu budou již 4 roky, co osudná chvíle nám vyrvala z radostného života našeho tatička a manžela **Josefa Krausa**, nar. 23. 11. 1905 v Ulbárově na Volyni, okres Dubno, posledně bytem v Omelanech. Padl v bojích za vlast dne 9. 9. 1944 u Dukly. K věčnému spánku uložen v Machnovce.

Nikdy nezapomenem, jak jsi hořel láskou k vlasti a touhou po odvetě nepříteli, jak jsi se těšil na návrat domů. Krutý osud však rozhodl jinak a Tys odešel do věčného lůna nebeského, aniž jsi spatřil svou vlast.

Spí svůj sladký sen v daleké zemi, tam u Dukly, a my na Tebe budeme vždy s láskou vzpomínat. — Manželka a dcery Jiřinka a Miluška.

Hledáme

Kdo by mohl podat jakékoliv zprávy o Josefu Pleskotovi (na obrázku), nar. 26. 4. 1923 v Dorohostaji na Volyni, který sloužil v 1. čs. sam. brigádě v SSSR, necht' se přiblíží na adresu: Jan Pleskot, Litkovice 13, pp. Lubenec. Byl posledně viděn po zranění u Dukly

Bohumil Jaček, Teplice II, Stalinova tř. čp. 2, hledá pí Antonínu Chramostovou, 70letou, a p. Jindřicha Jačka, 67letého, oba z Kvasilova na Volyni, SSSR. Kdo by o jmenovaných něco věděl, necht' podá zprávu na shora uvedenou adresu.

František Hejduk, Víska 62, p. Višňov, okres Erýdlant v Čechách, hledá Marii Milerovou roz. Hejdukovou z Kopče, okr. Luck, z Volyně, která přijela do Čech loňského roku před velikonoce. Též i její syny Vladimíra a Václava Milera.

Hledá se, podle připojené podobizny, Václav Moravec, nar. 1906 v Ulbárově na Volyni, příslušník 1. čs. arm. sboru ve SSSR. Nezvěstným se stal v bojích u Dukly. Kdo by o něm něco věděl, necht' to sdělí laskavě na adresu jeho otce: Václav Moravec, Jedlová u Poličky 300, pp. dtto.

Podle připojeného obrázku hledáme vojína čs. zahraniční armády v SSSR Vladimíra Janouska, nar. 1919 v Novokrajevě na Volyni, který se stal nezvěstným 9. 9. 1944 při konání vojenské povinnosti. Jakékoliv zprávy o něm podejte na adresu: Ludmila Janousková, Kaštice 48, pp. Podbořany.

Malý oznámení

V Rychnově n. Malší, okr. Kaplice, jsou 3 volné zem. usedlosti o výměře 6, 7 a 13 ha bez inventáře.

*

V okr. Kaplice jsou k osídlení celé 2 obce — Cetvina a Mikulov, které byly původně určeny pro pastvinářské družstvo.

*

Hledám spolehlivého mlynářského stárka, všestranného odborníka, nejraději z řad Volyňských. Zaručuji všestranně výhodné podmínky. Dohodu bychom si práli nejraději ústně. Miloslav Šebesta, mlýn Želenice 57 u Biliny.

*

26letý, avšak málo hezký, nekuřák, vyšší postavy (175 cm), rád by se oženil s dívkou zklamanou nebo vdovou, reemigrantkou přiměřeného věku. Malé děcko není překážkou. Za pochopení byl bych vděčný a nezklam. Nabídky do adm. t. l. pod značkou: „Samému je těžko“.

*

Prosíme volyňské Čechy, kteří by přijali na letní byt se stravou starého pensistu s manželkou, kteří by si chtěli odpočít v lesnaté krajině, mezi dobrými lidmi, aby oznámili své adresy SCzV v Zatci nebo přímo: D. Kopytov, Praha-Nusle, ul. Sdružení. O podmínkách bude sjednána dohoda. Budou dobré.

*

Ludvík Bednář, Holetice čp. 16, pp. Březno, okr. Zatec, majitel zemědělské usedlosti o výměře 22 ha, hledá volyňskou Češku, která by mu vedla domácnost. Může to být i vdova s dětmi. Nabídky posílejte na jeho adresu.

Oznamuji zdvořile, že dnem 1. 7. 48 jsem zaháil

osobní autodopravu

Hořínek Vladimír,

Postoloprty čp. 365, tel. 198.

Věrná stráž vychází jednou týdně. Vydává Svaz Čechů z Volyně nákladem vlastním. Odpovědný správce listu redaktor Jaroslav Chudoba. Red. a admin.: Zatec, nám. Dr. E. Beneše 155, tel. 550. Tiskne „Svoboda“, filiálka v Zatci, telefon čís. 374. — Používání novinových známek povoleno ředitelstvím pošt a telegrafů v Praze, č. j. IA-Gre-2372-OB. Dohlédací poštovní úřad Zatec. Předplatné na rok 1948 je 150 Kčs. Konto pošt. spořitelny č. 14939 - Okresní záložna hospodářská Zatec.